KIRMIZI BEYAZ

HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ

17 2014 SONBAHAR

* HER MEVSİMİN GÜZELİ: KIRIM
* GÜNEŞ SAATLERİ
* SAHAFLAR
* MODERN SAAT TASARIMLARI

albayrak

GÖK KUBBENİN KAPISINI ARALAYAN BİR DAHİ

ALİ KUŞÇU

ALICILARINIZIN
AYARIYLA OYNAYIN!
GERÇEĞİN FREKANSI DEĞİŞTİ.
TVNET'i TÜRKİYE'NİN YENİ UYDUSU TÜRKSAT 4A ÜZERİNDE İZLEMEK İÇİN,
TVNET SD
Frekans 12200
Symbol Rate 4800
Fec 5/6
Polarizasyon Vertical
TVNET HD
Frekans 12213
Symbol Rate 5833
Fec 2/3
Polarizasyon Vertical
TVNET
Dijitürk 39
Dsmart 41
Teledünya 55
Tivibu 65. Kanalda
tvnet
GERÇEK.
www.tvnet.tv.tr

BİR ASTRONOMİ ÂLİMİ; SÂHİB-İ RASAD: “ALİ KUŞÇU”

Mısır, Mezopotomya ve Yunan bölgesinde oluşan astronomi çalışmaları, Türk-İslâm âlimlerinin olağanüstü gayretleriyle, 8. yüzyıl - 15. yüzyıl arasında Bağdat, Şam, Kahire, Semerkand, Buhara ve Meraga’da yapılan çalışmalar neticesinde doruk noktaya ulaşmıştır. 15. yüzyılda Uluğ Bey’in Semerkand’da inşa ettirdiği rasathâne başta olmak üzere İslam coğrafyasının birçok bölgesinde rasathâneler kurulmuş, bu rasathânelerde yapılan gözlemler neticesinde oluşturulan yıldız haritaları ve âlem modelleri asırlar boyu insanlığa ışık olmuştur.

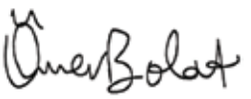
Osmanlı’nın idaresi altında bilim ve sanatın münbit toprakları olma özelliğini yeniden kazanan Anadolu; Ali Kuşçu’nun, Fatih’in ısrarlı davetleri üzerine İstanbul’a gelmesi ile astronomi ve matematik çalışmaları alanında önemli bir merkeze dönüşmüştür. Fatih’in Kelam’dan Felsefe’ye kadar hiçbir ayırım yapmaksızın canlılık kazandırmaya çalıştığı ilmî faaliyetler İstanbul merkezli olmak üzere ivme kazanmıştır. Maveranünnehir’de gelişen astronomi ve matematik geleneğinin temsilcisi olarak İstanbul’a gelen Ali Kuşçu, temsil ettiği ilmî geleneğin İstanbul’a taşınmasını sağlamıştır.

Gelenek tarafından Sâhib-i Rasad (gözlemevi sahibi) olarak isimlendirilen büyük deha, yazmış olduğu eserler ile Osmanlı ilim geleneğine kalıcı iz bırakmıştır. Fatih’in emri ile, Molla Hüsrev ile birlikte Fatih Medreseleri’nin eğitim programını hazırlaması, ölümünden sonra da Osmanlı ilim geleneğinde etkisinin devam etmesini sağlamıştır.

Modern gözlemevlerinin ilk örnekleri olan rasathânelerde uzun yıllar süren araştırmalar neticesinde oluşan astronomi tarihine, adını altın harflerle yazdırmayı başarmış büyük düşünür, bugün için keşfedilmeyi beklemektedir. Buradan hareketle, dergimizin bu ayki sayısında Ali Kuşçu ve temsil ettiği geleneğin ne olduğunu anlamaya çalıştık.

Ele aldığımız diğer bir konu ise Güneş saatleri. Tarih boyu zamanı ölçebilmek için geliştirilmiş onlarca yöntemden bahsedebiliriz. Bazen mumun, bazen suyun, bazen mekaniğin, bazen de kumun kullanıldığı saat modellerinden en dikkat çekicisi olan güneş saatleri, hâla araştırmacılar için bilinmezlik ifade ediyor.

Bir sonraki sayıda tekrar buluşmak ümidiyle...

Doç. Dr. Ömer Bolat
Albayrak Grubu
Genel Koordinatörü

18 **EKONOMİ**
TÜRKİYE'NİN 2023 STRATEJİK HEDEFLERİ

24 **GEZİ**
KAÇKARLARDA SONSUZLUĞUN PEŞİNDE

38 **KÜLTÜR**
GÜNEŞ SAATLERİ

44 **GEZİ**
HER MEVSİMİN GÜZELİ: KIRIM

60 **MEKÂN**
RETAJ ROYAL HOTEL

64 **SPOR**
BİR ATA SPORU "CİRİT"

68 **SAĞLIK**
ALZHEIMER HASTALIĞI

72 **TEKNOLOJİ**
NUSTAR TELESKOPU

80 **OTOMOBİL**
LAZER FAR SİSTEMİ

KIRMIZI BEYAZ
HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ

SAYI: 17 | 2014 SONBAHAR

albayrak

ALBAYRAK HOLDİNG A.Ş.
ADINA SAHİBİ | NURİ ALBAYRAK
GENEL YAYIN YÖNETMENİ | AHMET KALDIRIM
SORUMLU MÜDÜR | AV. AHMET BANZAROĞLU
BASKI MÜDÜRÜ | ÖZCAN URAL

İRTİBAT ADRESİ
ALBAYRAK GRUBU KURUMSAL İLETİŞİM KOORDİNATÖRLÜĞÜ
ÇAYHANE SOKAK NO: 1 34010 TOPKAPI İSTANBUL TEL: 0212 467 3636
FAKS: 0212 544 4 748 E-POSTA: kirmizibeyaz@albayrak.com.tr

YAPIM TÜRK MUTFAĞI İLETİŞİM HİZMETLERİ
BÜYÜKDERE CD. NO: 157/10 ZİNCİRLİKUYU-İSTANBUL
TEL: 0212 275 7505 www.tmih.com.tr

EDİTÖR | İDRİS CEVAHİR **GRAFİK TASARIM** | DİLARA YEŞİLDAĞLI
FOTOĞRAFLAR | HALİT ÖMER CAMCI
KATKIDA BULUNANLAR | HALİL KURBETOĞLU - SEDAT ÖZKÖMEÇ

BASKI | İHLAS MATBAACILIK | 29 EKİM CD. NO: 23 YENİBOSNA İSTANBUL TEL: 0212 454 30 00

08 **KÜLTÜR**
GÖK KUBBENİN KAPISINI ARALAYAN BİR DAHİ: ALİ KUŞÇU

14 **TASARIM**
MODERN SAAT TASARIMI

34 **ALBAYRAK**
ALBAYRAK GRUBU

ALBAYRAK Grup'tan Haberler	**4-7**
KÜLTÜR Gök Kubbenin Kapısını Aralayan Bir Dahi: Ali Kuşçu	**8-13**
TASARIM Modern Saat Tasarımı	**14-17**
EKONOMİ Türkiye'nin 2023 Stratejik Hedefleri	**18-21**
İŞ HAYATI Aile Şirketlerinde Profesyonel Yöneticiler	**22-23**
GEZİ Kaçkarlarda Sonsuzluğun Peşinde	**24-33**
ALBAYRAK Albayrak Grup	**34-37**
KÜLTÜR Güneş Saatleri	**38-43**
GEZİ Her Mevsimin Güzeli: Kırım	**44-53**
KÜLTÜR Sahaflar	**54-59**
MEKAN Retaj Royal Hotel	**60-63**
SPOR Bir Ata Sporu "Cirit"	**64-67**
SAĞLIK Alzheimer Hastalığı	**68-71**
TEKNOLOJİ NuStar Teleskopu	**72-75**
HOBİ El Yapımı Kılıç Ve Bıçak Sanatı	**76-79**
OTOMOBİL Lazer Far Sistemi	**80-83**
BAŞARI PORTRESİ Prof. Dr. Mehmet Mutaf	**84-85**
SİNEMA Her Çocuk Özeldir	**86-87**
TEKNOLOJİ	**88-89**
KÜLTÜR-SANAT	**90-91**
KİTAP	**92**

ALBAYRAK GRUBU KALDER AİLESİNE KATILDI

Albayrak Grup İnsan Kaynakları Koordinatörlüğü, Ali Doğan önderliğinde 2009 yılında Türkiye İnsan Yönetimi Derneği (PERYÖN) ile başlattığı kurumsal üyelik çalışmalarına Kalite Derneği (KalDer) üyeliği ile devam ediyor. İK Koordinatörlüğü, 'Toplam Kalite Yönetimi ve EFQM Mükemmellik Modeli Türkiye Temsilcisi' KalDer'le, 2014 yılı Mart ayı itibarı ile imzalanan protokolle üyelik sürecini tamamladı.

KALİTE FELSEFESİ UYGULANACAK

KalDer Genel Sekreteri Akın Alıkçıoğlu, geçtiğimiz günlerde Albayrak Grubu ziyaret ederek kurumsal üyelik sertifikasını Albayrak Grubu İnsan Kaynakları Koordinatörü Ali Doğan'a takdim etti. İK Koordinatörü Ali Doğan ziyarette yaptığı konuşmada, Albayrak Grubu İK Koordinatörlüğü olarak KalDer ile başlatılan iş birliğinin temel amacının; Grup bünyesinde kalite felsefesini önemseyen ve uygulayan bir yapı oluşturmaya katkı sağlamak olduğunu söyledi.

KALİTE DAHA DA ARTACAK

KalDer'e üyeliğin kaliteyi daha da artıracağına inandığını dile getiren Doğan şöyle devam etti;

"Birçok sektörde gerçekleştirdiğimiz yatırımlarla, geçmişten bugüne ülkemize ve milletimize daha kaliteli hizmet verebilmek için sürekli geliştirdiğimiz vizyonumuza KalDer'in olumlu katkıları olacağını umuyoruz. Ayrıca Kalite Derneği'nin düzenli olarak organize ettiği eğitim, etkinlik, kongre, sempozyum ve paylaşım konferansları ile dış değerlendirme hizmetlerinden elde edeceğimiz yeni bakış açılarıyla kurumumuza fayda sağlamayı arzuluyoruz."

İLK YERLİ UÇAKÇEKER “RAHVAN”IN MOTORU TÜMOSAN’DAN

Traktör ve dizel motor üretiminde 39 yıllık köklü geçmişiyle Türkiye’nin en önde gelen üreticileri arasında yer alan TÜMOSAN, Türk Hava Kuvvetleri envanterine kayıtlı ilk yerli uçakçeker olan “Rahvan”ın dizel motorlarını tedarik etti.

Konuyla ilgili değerlendirmede bulunan TÜMOSAN Genel Müdürü Kurtuluş Öğün, Türkiye’de üretilen ilk milli uçakçeker aracı olan “Rahvan”da tamamen yerli TÜMOSAN motorlarının tercih edilmesinden dolayı son derece mutlu ve gururlu olduklarını söyledi. TÜMOSAN’ın 1975 yılından bu yana yerli kaynaklarla üretim yaptığını hatırlatan Öğün, “ulusaldan evrensele bir marka yaratmak” vizyonuyla çıktıkları yolda gerçekleştirdikleri Ar-Ge çalışmaları ile özgün teknoloji oluşturma yolunda çok önemli aşamalar kaydettiklerini belirtti.

TÜMOSAN’ı yurt içi kaynakları kullanarak ve özgün bir tasarımla geleceğe hazırlamak istediklerini belirten Genel Müdür, “Bu amaca yönelik olarak Ar-Ge yatırımlarına büyük önem veriyoruz. TÜMOSAN Ar-Ge merkezinin Türkiye’nin otomotiv alanında teknokent kapsamında faaliyet gösteren ilk ve tek uygulama olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim. Bu çalışmaların ülkemizdeki otomotiv sanayinde önemli bir aşama olduğuna inanıyoruz” dedi.

RAHVAN HAKKINDA

Hava Kuvvetleri’nin yer destek sistemini güçlendirmek üzere Kayseri 2. Hava İkmal Bakım Merkezi’nde üretilen “Rahvan” uçakçekerinden ilk etapta 10 adeti hizmete girdi. Araştırma ve tasarım çalışmaları 3 yıl süren “Rahvan”ın ilk prototip aracı 2010 yılında test çalışmalarına başlamıştı.

TÜMOSAN HAKKINDA

TÜMOSAN, 1975 yılında kurulmuş olup, Türkiye’nin ilk dizel motor üreticilerinden biridir.

Yıllık 45.000 adet traktör ve 75.000 adet dizel motor üretim kapasitesi bulunan şirketin 50 -115 HP aralığında 3 ve 4 silindirli motorları ile yine aynı güç kategorisinde tarla ve bağ-bahçe, 2WD – 4WD çekiş özellikli, kabinli ve tenteli olmak üzere 11 seride 250’nin üzerinde farklı model traktörü bulunmaktadır. TÜMOSAN kendi traktörü üzerinde kendi motorunu kullanan ve Avrupa Birliği normlarına başarı ile uyum sağlayan sayılı üreticilerden biridir.

BİZDEN HABERLER

ALBAYRAK YELKEN TAKIMI ŞAMPİYON OLDU

Corporate Games İstanbul yarışlarına katılan Albayrak Yelken Takımı, Opet, Total, Çimsa, Alcatel-Lucent, BSH (Bosch) gibi markaların bulunduğu toplam 21 takım arasında şampiyon oldu. Şirketlerarası spor organizasyonu olan Corporate Games, heyecanlı yarışlara sahne oldu. 23-25 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşen Corporate Games İstanbul yarışlarına, 5 branşta 47 çalışanıyla katılan Albayrak Grup, yelken branşında şampiyon oldu. Bu yıl on ikincisi düzenlenen oyunlarda, 165 kurumun 4057 çalışanı, 15 spor branşında mücadele etti.

21 şirketin katıldığı yelken yarışlarında, Ahmet Kaldırım (Albayrak Grup/Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü), Oğuz Batıgün (Albil/Mali İşler Müdürlüğü), Ömer Çelik (Albil/Bilgi İşlem), Emre Kıran (Albil/Yönetim Bilgi Sistemleri), Ramazan Yanıç (Albil/Yönetim Bilgi Sistemleri), Adem Çınar (Piri Medya/Bilgi İşlem) ve Gökhan Korhan'dan (Albil/Satınalma) oluşan 7 kişilik Albayrak Yelken Takımı birinci olmayı başardı.

ALBAYRAK, 2014 YELKEN ŞAMPİYONU OLARAK İNGİLTERE'DE YARIŞACAK

Corporate Games İstanbul oyunlarında yelken kategorisinde şampiyon olan Albayrak Yelken Takımı, böylece 26-29 Haziran tarihlerinde İngiltere'nin Liverpool kentinde düzenlenecek olan World Corporate Games yarışlarına, Corporate Games İstanbul 2014 Yelken Şampiyonu olarak katılma hakkını elde etti.

Pupa yelken
İNGİLTERE

Corporate Games Oyunları'nda yelken şampiyonu olan **Albayrak Yelken Takımı, ödülünü aldı.** Ekip, gelecek ay **İngiltere'de** yapılacak **Dünya Şampiyonası'na katılacak.**

Şirketlerarası spor organizasyonu olan Corporate Games bu yıl da heyecanlı yarışlara sahne oldu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi himayesinde, Sportworks tarafından 2003 yılından bu yana düzenlenen İstanbul Corporate Games'de bu yıl, 15 farklı mekanda 15 farklı spor branşında yarış düzenlendi. Oyunlarda en fazla katılımcı ile temsil edilen kuruma verilen Sport For Life Ödülü, 189 kişilik takımı ile Unilever'in oldu.

21 ŞİRKETİ GERİDE BIRAKTI

Corporate Games İstanbul Oyunları'na 5 branşta katılan Albayrak Holding'ine yelken dalında şampiyon oldu. Yelken kategorisindeki yarışa toplam 21 şirket katıldı. Opet, Total, Çimsa, Alcatel-Lucent, BSH (Bosch) gibi markaların takımlarının bulunduğu yelken yarışında Albayrak Yelken Takımı birinci olmayı başardı. Katılımcıların oylarıyla belirlenen ve en iyi takım ruhuna sahip kuruma verilen Takım Ruhu Ödülü, HSBC'ye giderken, oyunlarda en fazla madalya kazanan kuruma verilen Madalya Şampiyonu Ödülü de Türk Hava Yolları'nın oldu.

KAZANAN TAKIMLAR
LIVERPOOL YOLCUSU

Corporate Games İstanbul Oyunları'nda yelken kategorisinde şampiyon olan, Albayrak Yelken Takımı, 26-29 Haziran tarihlerinde İngiltere'nin Liverpool şehrinde düzenlenecek olan World Corporate Games'e katılacak. İstanbul Oyunları'nda düzenlenen yarışlarda, rekreasyon takımlara dürnenci sağlayan ve İstanbul Yelken Kulübü'ne eğitim hizmetleri konusunda yardımcı olan Ana Yelken Şirketi, yarışmaya katılan holdinglerin teşekkürünü aldı.

ALBAYRAK
FUTBOL TURNUVASI - 2014
ŞAMPİYONU SİSTEMLİ DAĞITIM OLDU

Albayrak Futbol Turnuvası 2014 karşılaşmaları, 17 Mayıs Cumartesi günü gerçekleşen final maçı ile tamamlandı. Sistemli Dağıtım, geçen yılın şampiyonu Platform Genel Müdürlük karşısında 2-0 galip gelerek şampiyonluk kupasını aldı. Platform Genel Müdürlük takımı turnuvada ikinci olurken, üçüncülük kupasını Halk Ekmek takımı aldı.

Birlikte Dağıtım takımı ise Fair Play kupasına layık görüldü. Kupa dağıtım töreninde birinci olan takım üyeleri tam, ikinci olan takım üyeleri yarım ve üçüncü olan takım üyeleri ise çeyrek altın ile ödüllendirildi.

Ambulans ve sağlık ekiplerinin de müsabakalarda hazır bulunduğu turnuva, profesyonel hakemlerin yönetimi ile centilmence mücadelelere sahne oldu. Yapılması planlanan yemekli kutlama organizasyonu Soma madeninde yaşanan facia nedeniyle iptal edildi.

GÖK KUBBENİN KAPISINI ARALAYAN BİR DAHİ

ALİ KUŞÇU

Bilim tarihine adını altın harflerle yazdıran öncü isimlerden biri de Ali Kuşçu'dur. Ali Kuşçu özellikle matematik ve astronomi alanlarındaki çalışmalarıyla çığır açan bir bilim adamı olduğu gibi aynı zamanda kelam, felsefe ve usul ilimlerinde de otorite sahibi çok yönlü bir âlimdir. Fatih devrinde İstanbul'a gelerek çalışmalarını sürdüren Ali Kuşçu, yetiştirdiği pek çok talebe sayesinde Osmanlı ilim hayatına yön veren merkezi düşünürlerden birisi olmuştur.

Ali Kuşçu'nun yetiştiği dönem, âlimlerin ve ilim aşığı devlet idarecilerin olduğu bir zaman dilimiydi.

XV. asrın başlarında Semerkant'ta doğan Ali Kuşçu'nun tam ismi, kaynaklarda Kuşçuzâde Ebû'l-Kâsım Alâeddin Ali b. Muhammed olarak geçmektedir. Uluğ Bey ve Kadızade-i Rûmî gibi önde gelen birçok âlimden dil, mantık, matematik ve astronomi gibi bilimleri tahsil eden Kuşçu, Semerkant'ta eğitimini tamamladıktan sonra gizlice Kirman'a giderek oradaki âlimlerden dersler alır. Herat'ta Molla Câmî ile görüşür ve astronomi üzerinde görüşmeler yapar. Kirman ve Herat seyahatlerinden sonra Semerkant'a dönünce Uluğ Bey'e, Ay'ın muhtelif şekillerine dair eskilerin çözemediği meseleleri çözümlediği bir risale takdim eder. Uluğ Bey bu risaleyi, hemen ayakta okur ve çok beğenir. Uluğ Bey, Zîc-i İlhânî adlı eserindeki hataları tashih için Semerkant Rasathanesi'ni inşa ettirince, gözlem işlerinin başına sırası ile Cemşîd Kâşî ve Kadızade getirilir. Kaynaklar, Kadızade'nin gözlemleri tamamlayamadan ölmesi üzerine Uluğ Bey'in Rasathane'nin başkanlığına Kuşçu'yu getirdiğini ifade eder.

Uluğ Bey'in öldürülmesi ve oğulları arasında baş gösteren mücadeleler sonrasında Ali Kuşçu, kendisine yeni hamiler aramak maksadı ile Semerkant'tan ayrılır. Tebriz'de Uzun Hasan'dan büyük itibar gören Kuşçu, Uzun Hasan ile Fatih arasında baş gösteren anlaşmazlıkları çözmek için elçi olarak İstanbul'a gönderilir. İstanbul'da takdir edilen Kuşçu'ya Sultan tarafından hizmetine girmesi teklif edilir. Vazifesini bitirince geleceğine dair söz veren Kuşçu, elçilik görevinden hemen sonra İstanbul'a doğru yola çıkar. Ailesi ile birlikte başlayan bu yolculuk esnasında, Padişah'ın gönderdiği hizmetkârlar tarafından Osmanlı topraklarının girişinde karşılanır. Yol boyunca çeşitli ikramlara mazhar olur.

İstanbul'da, Tebriz'de görüştüğü Alâeddin Tûsî'nin Hocazâde'yle iyi anlaşması gerektiği tavsiyesine uyarak kızlarından birisini Hocazâde'nin oğluyla, torunu Kutbeddin Muhammed'i de Hocazade'nin kızıyla evlendirir. Bu evlilikten ünlü matematikçi-astronom Mirim Çelebi dünyaya gelir. İstanbul'da önce Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu Sahn-ı Seman Medresesi'nde görev yapar; daha sonra Ayasofya Medresesi müderrisliğine tayin edilir. Kuşçu, hayatının son bir kaç yılını İstanbul'da geçirir. Bu kısa sürede dahi pek çok öğrenci yetiştirir ve 16 Aralık 1474'de vefat eder.

Ali Kuşçu pek çok alanda eser kaleme almıştır. Bu eserlerin büyük bir kısmı hâlâ kütüphanelerde el yazması olarak korunmakta ve araştırmacıların ilgisini beklemektedir. Ali Kuşçu'nun eserlerinden bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Astronomi alanında, Şerh-i Zîc-i Uluğ Bey, Risâle fî halli eşkâli mu'addili'l-kamer li'l-mesîr, Risâle fî asli'l-hâric yümkin fi's-sufliyyeyn, Şerh ale't-tuhfeti'ş-şâhiyye fi'l-hey'e, el-Fethiyye fî 'ilmi'l-hey'e, Risâle fî halli eşkâli'l-kamer. Matematik alanında, Risâletü'l-Muhammediyye fi'l-Hisâb, Risâle der ilm-i Hisâb. Kelâm ve Usul-i Fıkıh alanında, Şerhü'l-cedîd ale't-tecrîd, Hâşiye ale't-telvîh. Mekanik alanında, Tezkire fî âlâti'r-rûhâniyye. Dil ve belagat alanında, Şerhü'l-risâleti'l-vaz'iyye, el-İfsâh, Unkûdu'z-zevâhir, Şerhü'ş-şâfiye gibi eserlerini zikretmek mümkündür. Kaynaklarda Ali Kuşçu'ya nispet edilen, ancak nüshaları tespit edilemeyen başka eserler de vardır.

Bir bilim adamının düşüncelerinin tam olarak anlaşılabilmesi için yaşadığı dönemin sosyal, siyasi ve ilmi şartlarının tam manası ile bilinmesi gerekir. Ali Kuşçu'nun yetiştiği zaman XIV ilâ XV. yüzyıllar iken; mekân Herat, Semerkant, Tebriz ve İstanbul gibi o dönemin ilim ve kültür hayatı bakımından merkez olan şehirleridir. Timur sonrası ortaya çıkan kargaşalı dönemin, oğlu tarafından nispî olarak düzeltilmesi özellikle bu merkezler arasında Semerkant ve Herat'ı ilmin merkezi haline getirmiştir.

Daha sonraları dedesi Timur'un başkent yaptığı Semerkant'ı kendisine merkez seçen Uluğ Bey, bu merkezde riyazî ilimlere önem veren bir bilim anlayışının inşası için yoğun bir gayretin içerisine girmiştir. Kimi araştırmacılar, Uluğ Bey'de var olan bu ilginin, çocuk yaşta Merağa Rasathanesi'ni ziyaret etmesi ile alakalı bir durum olduğunu iddia ederler. Onlara göre bu ilgi, Semerkant'ı bir astronomi ve matematik merkezi haline getirmiştir. Uluğ Bey, kendisi adına kurdurmuş olduğu medrese ve rasathaneler ile tanınan bilim aşığı bir hükümdardır. Birçok büyük dahi, onun yardımları sayesinde çalışma imkânı bulmuştur. Bunlardan birisi de Ali Kuşçu'dur. 1420'li yıllar, hem medrese hem de rasathane için kuruluş tarihi olarak zikredilebilir. Uluğ Bey döneminde ortaya çıkan ve sonrasında ivme kazanan bu çalışmalar, kendisinden sonra İslam ilim geleneğini uzun süre etkisi altına almıştır. Yani Ali Kuşçu'nun yetiştiği dönem, âlimlerin ve ilim aşığı devlet idarecilerin olduğu bir zaman dilimidir. Kaynaklar Ali Kuşçu'nun babasının, Uluğ Bey'in doğancıbaşısı olduğunu zikreder. Hatta anlatıya göre Ali Kuşçu bir gün babası gibi doğan avlarken, bir doğanın kanadının kırılmasına neden olur. Bunun üzüntüsünden ağlarken, hükümdar ile tanışma fırsatı bulur ve aralarında geçen konuşma sonrasında hükümdarın lütfuna mazhar olur. Bu konuşmanın, Ali Kuşçu'ya büyük üstatlara talebe olma imkânı sunduğu rivayet olunur.

Belki fetih sonrası dönem için kurulabilecek ilk cümle, Fatih'in İstanbul'u bir ilim merkezi haline getirmek için bütün gayretini seferber ettiği, bu nedenle yeniden tehafüt tartışmaları başlattığı, ayrıca İslam Dünyası'nın dört bir yanından meşhur ulemayı İstanbul'a davet ettiği olmalıdır. Bu bağlamda Hocazâde Molla Lütfi, Sinan Paşa gibi birçok âlimin İstanbul ilim muhitinin yeniden düzenlenmesinde görev aldığı zikredilmesi gereken bir meseledir. Böyle bir ortamda İstanbul'a gelen Ali Kuşçu'nun kafilesi İstanbul'a yaklaşınca Fatih Sultan Mehmet, şehrin kadısı Hocazâde'nin başkanlığında ulemadan bir heyeti karşılamaya göndermiştir. Kaynaklara göre kafile Üsküdar'dan İstanbul'a geçmek için gemiye binince Kuşçu ile Hocazade med-cezirin sebepleri konusunda tartışmışlardır. Yine aynı rivayette,

Ali Kuşçu hem varlık üzerine konuşan ve gözlerini semaya dikmiş bir bilim aşığı filozof ama aynı zamanda temsil ettiği bu ilmi geleneği bir varlık incelemesi olan Kelam ilmine tatbik etmiş birinci sınıf bir din âlimidir.

Ali Kuşçu pek çok alanda eser kaleme almıştır. Bu eserlerin büyük bir kısmı hâlâ kütüphanelerde el yazması olarak korunmakta ve araştırmacıların ilgisini beklemektedir.

Osmanlı astronomi geleneğinin inşası Semerkant geleneğine dayanan Ali Kuşçu tarafından İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Fatih'in Ali Kuşçu'ya Hocazâde'yi sorduğu, bunun üzerine Ali Kuşçu'nun "Acemde dengi yok" dediği, Fatih'in bu cevabı beğenmeyip "Arap diyarında da benzeri yok" diye karşılık verdiği anlatılır. Ali Kuşçu'nun etkisi İstanbul'a yerleşmesiyle daha geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Ayrıca kaynaklarda, Ali Kuşçu'nun medreselerin programının yeniden düzenlenmesinde görev aldığı zikredilir. Bu bakımdan Ali Kuşçu hem fennî ilimlerde hem de dini ilimlerde Osmanlı'daki entelektüel hayatı etkileyen merkezi bir isim sayılmalıdır.

Ali Kuşçu'nun Osmanlı'ya taşıdığı astronomi geleneği, Uluğ Bey'in rasathanesinde ivme kazanmış Semerkant astronomi ve matematik bilimleri geleneğidir. Aslında bu gelenekle Osmanlı uleması daha öncesinden tanışır. Uluğ Bey'in rasathanesinde Baş Müderris görevini yürüten Musa Kadızâde, Osmanlı topraklarında yetişmese bile yetiştirdiği talebelerle Osmanlı ilim geleneğine etki etmiştir. Osmanlı ilim geleneğinin kurucu isimlerinden biri olan Molla Fenârî'nin talebesi, Kadızâde, yazdığı teorik eserler sayesinde etki alanını genişletmiştir. Bütün bu irtibatlara rağmen hakiki manada Osmanlı astronomi geleneğinin inşası yine Semerkant geleneğine dayanan Ali Kuşçu tarafından İstanbul'da yapılmıştır. Osmanlı ilim geleneğinde Teorik ve Gezegen Astronomisi büyük oranda Merağa ile Semerkant okullarının birikimine dayanırken, Pratik Astronomi, İlm-i Mikat, XIV. yüzyılda Halîlî ile İbn Şatır eliyle Şam'da zirvesine ulaştırılan klasik İslam İlm-i Mikat geleneğine bağlıdır. Ali Kuşçu'nun önemi, kuşkusuz bağlı olduğu geleneğin referansları ile alakalı olduğu kadar bu geleneğe getirdiği farklı yaklaşımlardan da gelmektedir. Türkiye'nin önde gelen bilim tarihçilerinden Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, Osmanlı ilim geleneğine Ali Kuşçu'nun etkisini şu şekilde özetler: "Matematik ilimlerden Hermetik-Pisagorcu mistisizmi, Astronomi ve Optik'ten de Aristotelesçi fizik ve metafizik ilkeleri temizlemeye çalışan Ali Kuşçu, Merkür'ün hareketleri konusunda yeni bir kinematik-geometrik model önerdi. Ayrıca Regiomontanus üzerinden Kopernik'e giden yolda, güneş merkezli bir kozmoloji-astronomi için hayatî öneme sahip, hem iç hem de dış gezegenler için episaykıl modeller yerine eksentrik bir model geliştirdi. Ali Kuşçu'nun bu teorik çalışmaları, Ahaveyn ile torunu Mirim Çelebi tarafından sürdürüldü, Abdulalî Bircendî tarafından eleştirildi, böylece Ali Kuşçu devası bir ilmi miras bıraktı."

Bu durum, klasik düşünürler için ihtisas kavramının aslında çok da anlam ifade etmediğinin en bariz örneğidir. Yetişen her âlimin belirginleştiği uzmanlık alanları vardır. Bununla beraber birden çok alanda etki etmiş onlarca âlim yetiştiğini de görebilmekteyiz. Kelam, Felsefe, Tefsir, Fıkıh gibi pek çok alanda aynı

derinlik ve etkide eser vermiş olan onlarca âlimden bahsedebiliriz. Ali Kuşçu ise mezkûr ilimlerden bazılarında eser vermekle birlikte dil, matematik, astronomi, kelam başta olmak üzere birçok alanda eser kaleme almıştır. Bu yönüyle Ali Kuşçu hem varlık üzerine konuşan ve gözlerini semaya dikmiş bir bilim aşığı filozof ama aynı zamanda kendi döneminin bütün tekniklerini kullanarak yıldız haritaları üzerine çalışmış ve matematik üzerine kafa yormuş, aynı zamanda temsil ettiği bu ilmi geleneği bir varlık incelemesi olan Kelam ilmine tatbik etmiş birinci sınıf bir din âlimidir. Bu yönü dikkate alındığında Ali Kuşçu çok yönlü bir âlimdir. Bilhassa Kelam alanında kaleme aldığı çalışmalar kendisinden sonra çokça rağbet görmüş ve Osmanlı ilim geleneğini etkilemiştir

Ali Kuşçu'nun kabri İstanbul'dadır. Yani burada bize uzak bir âlimden bahsetmiyoruz. Ali Kuşçu ve temsil ettiği ilmi gelenek, birçok ilim erbabı tarafından araştırılmayı bekliyor. Çünkü maalesef, Ali Kuşçu hakkındaki çalışmalarımız neredeyse yok denecek kadar azdır. Matematikten ilahiyata, astronomiden dile kadar birçok alanda keşfedilmeyi bekleyen bu büyük düşünür üzerine çalışmaya kabrini ziyaretle başlamak insana bir heyecan ve heves verecek ümidindeyiz. Bu nedenle Eyüp Sultan hareminde bulunan kabrine ziyarette bulunmakta fayda var.

Not: Bu yazının hazırlanmasında Remzi Demir, İhsan Fazlıoğlu ve Mustafa Yıldız başta olmak üzere Ali Kuşçu üzerine çalışmalar yapan pek çok bilim adamının eserlerinden yararlanılmıştır.

Ali Kuşçu hem fennî ilimlerde hem de dini ilimlerde Osmanlı'daki entelektüel hayatı etkileyen merkezi bir isimdir.

MODERN SAAT TASARIMI

İnsanoğlu zamanı ölçmek için, güneşin gökyüzünde hareketlerini takibe almış, gölgeleri izlemiş, üzerine işaretler konulan mumların tükenmesini gözlemlemiş, yağı bittikçe azalan gaz lambalarını izlemiş, yakılan tütsülerin bitme zamanlarını kaydetmiştir. Sayamadığımız ve bilmediğimiz onlarca yöntem, onlarca deneme... Bütün mesele bizi kuşatan zaman algısının doğru ve daim tespit edilebilmesinde odaklanıyor. Bazen saat üretimindeki estetik kaygı, meselenin bu püf noktasının bile önüne geçebiliyor.

“Modern saat” kavramı ne anlam ifade eder zihnimizde? İlk bakışta saatin ne olduğunu anlasak da modern olanın, saate nasıl sıfat olduğunu kavramakta zorluk çekebiliriz. Saatin tarihi, ilk insanla başlar. Saat, zamanı ölçer. Zaman ise ilk hareketle başlamıştır. İnsanoğlu, zaman sürecine girdiği andan beri, zaman ile birlikte yaşamaktadır. “Zaman bir boyut mudur? Yahut zamanın hakikati nedir?” tartışmaları bir yana, insan zamanı ölçmek için onlarca gayretin içerisine girmiştir.

1524 yılında Alman kilit ustası Peter Henlien tarihte bilinen ilk kurmalı saati üretti. O zamana kadar mekanizmaları çalıştırmak için sürekli yer değiştirilen ağırlıklar kullanılırken, kurmalı saatlerde yayların gevşekliğinden ve sertliğinden yararlanıldı. 1550’lerde piyasalarda Alman ve Fransız üretimi saatler dolaşmaya başladı. Günümüzde saat denince akla gelen İsviçre ve İngiltere ise 1600’lerin başında saat üretimine başlamıştı. 1656’da ilk sarkaçlı saat üretildi. Sarkaç mantığını Galileo’nun bulduğu bilinmektedir. 1675’te teknik bazı iyileştirmeler yapıldığını görüyoruz. Artık saat sadece dakika kadar az yanılıyordu. Bu sorun da saate yelkovan eklenmesiyle çözülmüştür. İngiltere kralının, saatini yerleştirmek için yeleğine cep diktirdiği ve 1675 yılında halkın karşısına saat takılı yeleği ile çıktığı söylenir.

1700’lerde saat sahibi olmak ile olmamak bir statü göstergesi olmaya başladı. Saati olmayan kimseler, komşuları tarafından ayıplanır oldu. İşte modern saat kavramının bu dönemden itibaren ortaya çıktığını söyleyebiliriz. 1700’lü yıllardan sonra saatin tekniğinde değişiklik yapmak yerine, tasarım ve görünüşünde değişikliğe gidilmeye başlandı. Daha sonra metal kısımlarının yerine kristal parçalar eklenmeye başlanan saatler, artık bir saygınlık göstergesine dönüşmüştü. 1704 yılında Dullier adında bir üretici, saatlerde kullanılan pirinç parçalarını mücevherlerle değiştirince saat tarihinde soyluların kullandıkları paha biçilemez saatler ortaya çıkmaya başladı. 1800’lü yıllarda bol mücevherli saatler, seri halde üretilmeye başlandı. Aynı yıllar saniye ölçümünün göstergelere girmesi ile ölçümde zirve yakalanması adına önemli bir adım atılmış oldu. 1850 yılı ise saat üretimi için seri üretimin başlama tarihi olarak kayda geçmiştir.

Modern saatler denince akla marka, kalite ve pahalı olmak geliyor. Aslında modern saatler son zamanların en gözde yatırım araçlarından birisi olma yolunda hızla ilerliyor. Lüks saat üreticisi firmaların düzenlediği müzayedelerde fiyatı milyon dolarları bulan saatlerin satılması artık kimseyi şaşırtmıyor.

Peki, iyi bir saati almak ve bu sayede iyi bir yatırım yapmanın ön şartları nelerdir? Saat uzmanlarına göre, iyi bir yatırım için öncesinde zaman harcamanız gerekmektedir. Yani iyi bir araştırma, iyi bir analiz ve iyi takip... Uzmanlar, eğer ciddi bir gayret içerisine girilirse, modern saatlerin çok kazançlı yatırım aracı olabileceğine ısrarla dikkat çekiyorlar.

Modern saatlerin başka bir özelliği ise sanat yönleridir. Usta sanatçılar tarafından Modern Batı sanatlarının işlendiği saatler, adeta birer sanat şaheseri haline geliyor.

Saatin fiyatını belirleyen ana unsurlar, kullanılan madde, işçilik ve kalite gibi görünse de saatin kim tarafından tasarlandığının da saat fiyatlarının üzerinde etkili olduğu bir gerçek.

Modern saat üreticileri için en iyi pazarların başında Türkiye geliyor. Her yıl onlarca müzayede ile modern ve klasik saatler, saat tutkunlarına ve yatırım yapmak isteyen alıcılarına sunuluyor. Türkiye'nin gelişmekte olan bir ekonomiye sahip olması ve batı tarzına karşı yaklaşımların olumlu olması, lüks saat üretimcilerinin iştahını kabartıyor.

Atomik saatlerin bilimsel araştırmalardaki hassas ölçümleri paranteze alınır ise saat için zamanı doğru ölçme derdi ortadan kalkmışa benziyor. Saat, insanlık için bir hobi, bir itibar göstergesi, bir yatırım aracı artık. Kişiye özel üretilen saatler, bu saatlerde kullanılan kişiye özel mücevherler ve kişiye özel sanat yaklaşımları, saatleri kişiselleştirmenin ötesinde, sahibi ile özdeşleşen aletlere çevirdi.

Modern saat üreticileri için en iyi pazarların başında Türkiye geliyor. Her yıl onlarca müzayede ile modern ve klasik saatler, saat tutkunlarına ve yatırım yapmak isteyen alıcılarına sunuluyor. Uzmanlar, eğer ciddi bir gayret içerisine girilirse, modern saatlerin çok kazançlı yatırım aracı olabileceğine ısrarla dikkat çekiyorlar.

TÜRKİYE'NİN 2023 STRATEJİK HEDEFLERİ

Devletlerin, kendi gelecek hedeflerini planlaması yeni bir durum değildir. Ekonomileri başta olmak üzere devletler, siyasi ve sosyal planlamalar yaparak belirledikleri hedeflere kararlı bir şekilde ulaşmayı isterler. Cumhuriyet Türkiye'sinin 100. yılına denk gelen 2023 hedefleri, Türkiye'nin son on yılda göstermiş olduğu başarılı performansı sonrası, daha çok konuşulur oldu. Bilhassa ekonomide baş gösteren üstün başarı, Türkiye'nin 2023 için kendisine daha büyük hedefler koymasına neden oldu.

En önemli hedeflerden biri de orman varlığını, ülke toplam alanının yüzde 30'una çıkarmak ve yenilenebilir enerji kaynaklarını en az yüzde 30 seviyesine yükseltmek

Aslında 2023 hedeflerinin sadece ekonomik olarak düşünülmesi bizleri yanıltabilir. Böyle ulaşılabilir hedefler, toplumun bir hedefe odaklanmasına zemin oluşturur. Bu odaklanmanın doğuracağı motivasyon, toplumları muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak hususunda onların sıçrama yapmalarına imkan hazırlar. Böyle bir sıçramayı yapacak planın, tarımdan, eğitime, yabancı yatırımlardan bilgi ekonomisine, dış ticaret ve dış politikadan su sorununa, sürdürülebilir kalkınmaya, güvenlik mimarisinden kent planlanmasına, AB üyeliğinden alternatif enerji kaynaklarına, kültürel yenilenme de dâhil olmak üzere birçok hususu içermesi gerekir.

Bir gelecek vizyonundan bahsedebilmek için vizyonun, bir siyasi grup ya da devletin bir erkinin benimsemesi ve belirlemesi yeterli değildir. Gerçek bir vizyonun kuşatıcı ve bütün kurumlarca ve toplum tarafından benimsenmesi gerekmektedir. Dahası iş dünyası, sivil toplum, silahlı kuvvetler de aynı şekilde belirlenen vizyon etrafında hedeflerini belirlemeli ve bu hedeflere doğru ilerlemelidir.

Türkiye kendisi için biçtiği 2023 gelecek vizyonunu şu şekilde ifade etmektedir: "Sahip olduğu doğal ve kültürel değerleri, kaynakları yok etmeksizin kullanarak gelişen, ortaya çıkan fırsatları nitelikli insan kaynağı ile en etkin şekilde kullanabilen, yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımları değerlendiren kendi kaderini tayin eden, barışçıl, adil, laik, müreffeh Türkiye".

Ana hatları ile ifade edilen 2023 hedefleri, ekonomik yönleri ağırlıkta olmak üzere sosyal, kültürel ve siyasi hedefler içermektedir. Ekonomik kalkınmanın daim olması için öngörülen hukuk ve yapısal reformlar, aynı anda aynı hedefe doğru planlanmaktadır. Türkiye'nin açıklanan hedefleri incelendiğinde dikkat çeken maddeleri sizin için seçtik:

1. Dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına girmek.
2. Yıllık GSYH'yı 2 trilyon dolara çıkarmak.
3. Kişi başına düşen milli geliri 20 bin doların üzerine çıkarmak.
4. 500 milyar dolarlık ihracat yapmak.
5. İhracatta ileri ve yüksek teknolojili ürünlerin payını yüzde 20'lere çıkarmak.
6. İnşaat malzemeleri ihracatında 100 milyar dolarla dünyada ilk üç arasına girmek.
7. 46 milyon turist ağırlamak ve 50 milyar dolar gelir elde etmek.
8. AB'ye tam üyelik kabul edilirse 63 milyon turist ve

86 milyar dolar gelir elde etmek.

9. Demokrasi ve hukuk ilkelerini tam işler hale getirmek.

10. Büyüme oranlarını sürdürülebilir olarak ortalama yüzde 7'ler seviyesine yükseltmek.

11. Cari açığı kapatarak cari fazla vermek.

12. Avrupa Birliği'ne tam üye olmak.

13. Ortadoğu'da lider ülke olmak.

14. İstanbul'u dünyanın önemli finans şehirlerinden biri yapmak.

15. Orman varlığını, ülke toplam alanının yüzde 30'una çıkarmak.

16. Yenilenebilir enerji kaynaklarını en az yüzde 30 seviyesine çıkarmak.

17. 60 milyon kapasiteli bir, 30 milyon kapasiteli iki ve 15 milyon kapasiteli üç havalimanı yapmak.

18. Türkiye'yi havacılık üssü yapmak.

19. Olimpiyat, Dünya Futbol Şampiyonası ya da Avrupa Futbol Şampiyonası gibi bir büyük organizasyona ev sahipliği yapmak.

20. EXPO fuarına ev sahipliği yapmak.

21. Bölünmüş yolları 32 bin kilometreye çıkarmak.

22. 24 yeni karayolu yapmak.

23. Karayolu Akademisi kurmak.

24. Türk Otomotiv Kurumu'nu kurmak.

25. Liman ve deniz tesislerini ulusal ulaşım ve trans Avrupa ağlarına entegre etmek.

26. Yeni liman projeleriyle transit ülke olmak.

27. Katma değeri yüksek, ileri teknolojili gemiler inşa etmek.

28. Marmara Denizi'nde kuzey-güney, doğu-batı ulaşımları için modern, fonksiyonel ve intermodal taşımacılığa uygun 2 veya 3 katlı araç yükleme boşaltma imkanları olan Ro-Ro terminalleri inşa etmek.

29. Deniz ticaret filosunu modernize edip, dünyanın en büyük 10 limanından en az birini inşa etmek.

20. Gemi inşa sanayisinde yüzde 80 yerli katkı payını yakalamak.

31. 22 Eylül'ü "otomobilsiz" gün ilan etmek.

32. 6 bin 792 kilometre yeni yüksek hızlı tren ağı inşa etmek.

33. 4 bin 707 kilometre konvansiyonel yeni hat inşa etmek.

34. Demiryolu payını yolcuda yüzde 10, yükte yüzde 20 artırmak.

35. Uçak- dolmuş- taksi işletmeleri kurmak.

36. Türkiye'nin uluslararası uydu projelerinde yer alması için gerekli çalışmalar yapmak.

37. Yerli imalat olarak en az 2 tip uluslararası bilinirliği olan tek- çift motor pervaneli ve çift motorlu hafif jet uçağı üretmek.

38. 100 geniş gövde, 450 dar gövde ve 200 bölgesel uçak olacak şekilde 750 uçaklık bir yapıya ulaşmak.

39. Kendi uydusunu uzaya yerleştirecek teknolojiye sahip olmak.

40. Uluslararası bilişim şirketlerinin Ar- Ge merkezlerinin Türkiye'de kurulmasının sağlanması amacıyla "Bilişim Vadisi OSB" projesini gerçekleştirmek.

41. Küresel bilişim teknolojileri pazarında söz sahibi en az bir ulusal şirkete, en az bir ulusal markaya, tasarım ve standardıyla bize ait en az bir ulusal ürüne sahip olmak.

42. Türkiye'nin ilk savaş uçağını tamamlamak.

43. Otomotiv sektörünün 5 milyon araç üretmesini ve 125 milyar dolarlık ihracat yapmasını sağlamak.

44. Yaklaşık 10 milyar dolarlık yaş sebze ve meyve ihracatı yapmak.

45. İçme, kullanma ve sanayi için 38.5 milyar metreküplük su kapasitesi yaratmak; su sıkıntısını ortadan kaldırmak.

46. Tüm sulanabilir arazilerin sulanmasını sağlamak.

47. Petrol ve doğalgaz aramalarını artırıp enerjide dışa bağımlılığı ortadan kaldırmak.

48. Ülke nüfusunun yaklaşık beşte birinin yaşadığı İstanbul, 2023'te 16 milyonu aşacak.

49. Başkent Ankara'nın nüfusu 5.5 milyona, İzmir'inki 4.5 milyona, Bursa'nınki ise 3.4 milyona ulaşacak.

Sahip olduğu doğal ve kültürel değerleri, kaynakları yok etmeksizin kullanarak gelişen, ortaya çıkan fırsatları nitelikli insan kaynağı ile en etkin şekilde kullanabilen, yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımları değerlendiren kendi kaderini tayin eden, barışçıl, adil, laik, müreffeh Türkiye.

AİLE ŞİRKETLERİNDE PROFESYONEL YÖNETİCİLER

Günümüzde aile şirketleri, ülke ekonomileri için önemli bir katma değer üretmektedir. Hemen hemen bütün ülkelerde var olan bu tür şirketler, bulundukları ülkelerin kalkınmalarına pozitif katkı sağlamaktadır. Aile şirketlerini diğer şirketlerden ayıran temel özellik ise; aile ile şirket yönetiminin iç içe girmiş olmasıdır.

Uzmanlar aile şirketlerini şöyle tanımlamaktadır:

- Ailenin iş kurmuş hali,
- Aile kültür ve geleneğine bağlı,
- Mülkiyet kavramının merkezinde ailenin olduğu,
- Aile üyelerinin ekonomik gelir elde ettiği şirketler.

Aile şirketlerinin ekonomiye kattığı olumlu etkileri olmasına rağmen, kuşaklar arasındaki geçişlerde sorun yaşamaları, ömürlerinin uzun olmamasına neden olmaktadır. Kuşaklar arası problemleri başarıyla tamamlayamayan şirketler bölünmenin eşiğine gelmektedir. Uzmanlar bu sıkıntıların en önemli sebebini, aile şirketlerinin bir türlü profesyonelleşememesi olarak ifade etmektedir. Yapılan araştırmalar, profesyonelleşmeyi başarmış aile şirketlerinin uzun ömürlü olduğunu göstermektedir.

Profesyonelleşmenin ilk hamlesi, uzman yöneticilerin istihdamıdır. Bu tür şirketlerin karşılaştığı en önemli sorun da burada başlamaktadır. Akraba bağı üzerine kurulu şirketlerde profesyonel yöneticiler çalıştırmak ilk başlarda imkânsızken, şirket büyüdükçe mümkün hale gelmektedir. Ne var ki çoğu şirket bunu başarabilmiş değildir.

Yapılan araştırmalar, şirket yöneticiliği ile şirket sahipleri arasındaki ayırımın sanayi devrimi ile başladığını göstermektedir. Sanayi devrimi öncesinde uygulanan pratik kural, iş sahibinin aynı zamanda işin ustası olması gerekliliği üzerine kurulmuştur. Ancak II. Dünya Savaşı'ndan sonra, ekonomide baş gösteren çeşitlenme ve meydana gelen değişimler, üretim ve yönetim faaliyetlerinin ayrışmasına neden olmuştur. Gelişen teknoloji ve sanayi kollarındaki karmaşıklık, şirketleri profesyonel idareciler noktasında ister istemez ihtiyaç hisseder hale getirmiştir. Bu ihtiyaç, yönetim işinin bir meslek haline gelmesine ve profesyonelleşmesine neden olmuştur.

Peki, profesyonel yönetim uzmanlığı nedir? Uzmanlar profesyonel yönetimi şu şekilde tanımlamaktadırlar: "Şirketlerde gerekli eğitimi almış, yönetim işini kendisi için meslek olarak seçmiş ve kendini bu doğrultuda geliştirmiş çalışanlardan kurulu yönetimdir."

Profesyonel yöneticilerin özelliklerine gelince uzmanlar;

"İşin gerekliliklerini yapabilen, işini iyi bilen ve bunu çevresine kanıtlamış olan, kendi kariyerini kendisi belirlemiş olan, piyasa değerine sahip, bilgi düzeyini sürekli güncelleyen kişiler" olarak tanımlamaktadırlar. Yapılan araştırmalara göre, bu tanımlamalar etrafında hamleler yapıp profesyonelleşme yoluna giden şirketlerde, başarı oranı diğer aile şirketlerine göre oldukça öndedir. Bu başarıyı analiz eden modern aile şirketleri, büyüme noktasında kritik eşiğin aşılmasıyla birlikte mülkiyet, aile şirketlerinde olmak kaydı ile profesyonel çalışanlarla birlikte yol almaktadır.

Profesyonel yöneticiler çalıştırmak aslında o kadar da kolay değildir. Aile şirketlerinde zaman zaman karşılaşılan problemlerin başında ikilemler gelmektedir. Yönetime, idari işlere, yatırımlara ve harcamalara ait hususlarda, profesyonel yöneticiler ile şirket sahipleri arasında çoğu zaman sorunlar yaşanmaktadır. Çeşitlenen ve dallanan iş alanlarının, bir kişi veya bir aile tarafından tam anlamı ile kuşatılması mümkün değildir. Bu nedenle, aile bireylerinin "her şeyin en iyisini ben bilirim" mantığını devam ettirmeleri, yöneticiler için karşılaşılan en büyük ikilemdir.

Teori nasıl olursa olsun, günümüzde yöneticiliğin belirleyici unsuru olan karar alma ilkesi aile şirketlerinde çok uygulanmamaktadır. Aile şirketlerinde yöneticiler, genel olarak ailenin tepe noktasının almış olduğu kararların takip ve uygulamasıyla ilgilenmektedir. Bu durum ise tam bir profesyonelleşmeyi engellemektedir.

Teori nasıl olursa olsun, günümüzde yöneticiliğin belirleyici unsuru olan karar alma ilkesi aile şirketlerinde çok uygulanmamaktadır. Aile şirketlerinde yöneticiler, genel olarak ailenin tepe noktasının almış olduğu kararların takip ve uygulamasıyla ilgilenilmektedir. Bu durum ise tam bir profesyonelleşmeyi engellemektedir.

Ticari konularda doğru zamanlarda doğru hamleler yapan aile yöneticileri, günümüz için profesyonelleşmenin gerekliliğini kavramış durumdadır. Bunun en güzel örneklerinden birisi kuşkusuz Albayrak Grubudur. Grup, tam bir aile şirketi olmakla birlikte profesyonelliği yakalamış nadir şirketlerden birisidir.

SONSUZLUĞUN KIYISI

KAÇKARLAR

Öyle bir yolculuğa çıkalım ki kendimizi dünyadan bir yere değil cennetten bir bahçeye gitmiş gibi hissedelim. Attığımız her adımda hayatımızda ilk kez göreceğimiz çiçeklerle karşılaşalım. İçimize çektiğimiz havada bir bahar neşesi, çiçeklerin karışımından büyülü bir koku, havanın serinliğinden bir iç ferahlığı olsun. Orada geçirdiğimiz zamanı bir yeryüzü vakti olarak değil bir başka genişlikle yaşayalım. Yudumladığımız sular âb-ı hayat gibi can versin, ömrümüze ömür katsın. Zihinlerimiz kakofoniden, gürültüye varan iç seslerin bunaltıcı etkisinden kurtulsun. Bulutlar üstünde bir rüya içinde dolaşır gibi dolaşalım. Geçmişin üzerimizde bıraktığı tortular, geleceğin endişeleri bertaraf olsun.

Yazı ve fotoğraflar: Halit Ömer Camcı

Yeryüzünde böyle bir yer var mı dersiniz? Sizi bilmem ama ben böyle bir yolculuğun izlerini Rize'nin sevimli ilçesi Ardeşen'de bulunan, ismi ile müsemma Fırtına Deresi'nin kaynağına doğru yaptığım yolculukta buldum diyebilirim. İstanbul'dan Trabzon'a yaptığım yolcuğun bir diğer keyifli tarafı, yanıma aldığım bir kitabın yolculuğumun içeriğine çok uygun olmasıydı. Filibeli Ahmet Hilmi'nin yazdığı Âmâk-ı Hayâl, cennet güzelliğinde bir coğrafya olan Fırtına Deresi'ne ve Kaçkar Dağları'na yolculuğumun vazgeçilmez yol arkadaşı da olmuştu.

1865'te Filibe'de doğan 1914'te İstanbul'da ölen Ahmed Hilmi Bey, kitabın girişinde; 'Bu kitabı, hakikat arzusu ile dolu vicdanlar, hayatın sonu ile ilgili bahisleri seven insanlar, zevkle okuyabilirler. Bir asırdır, bu memleket ve bu millet hayli Raci'ler yetiştirdi. Ve daha birçokları yetişecektir. Okuyucularımızasunduğumuz bu hikâyeler (acaba hikâye mi?) alaka çekerse kendimizi mutlu sayarız. Çünkü bu hikâyeye gösterilecek rağbet, ciddi meselelere yakınlık duyma manasını ifade eder.'

ARDEŞEN - ARDIŞEN

Ciddi meselelere yakınlık duyarak çıktığım Kaçkar Dağları'na yolculuğumun ilk durağı Ardeşen oldu. Çünkü ilçe eşrafından Musa Aslıyüksek dostumuzun rehberliği ile çıkabileceğimiz yayla yollarına hazırlık yapmamız gerekiyordu. Ardeşen isminin kaynağı ile ilgili farklı rivayetler var. Biri Yavuz Sultan Selim'le ilgili. Sahil tarafına hayran kalan Sultan'ın, asıl güzelliğin içerlerdeki yemyeşil dağlarda saklı olduğunu görmesi üzerine, 'Buranın ardı şen' dediği, bu tanımlamanın zaman içinde bölgeyi anan insanlar arasında bir isme dönüştüğü en ilginç rivayetlerden biridir.

Ayder Yaylası tarafından gelen Fırtına Deresi ile yaka paça olarak rafting yapmak yolculuğun ilk heyecanlarından biri oldu. Tesiste görevli Hızır Bey, bize rafting yaparken dikkat etmemiz gereken detayları anlattı. Derenin farklı mevsimlerde, özellikle debinin yükseldiği zamanlarda ölümcül tehlikeler barındırabildiğini, bundan dolayı da çok dikkat etmek gerektiğini söyledi. Kendi amatörlüklerimizi geride bırakarak botlarla suya daldık. En sakin ve tecrübelilerin de heyecana kapılacağı yerlerden, keskin kayalıklardan yol bularak 6, 9 ve 16 km'lik üç parkur alternatifinden en kısasını tercih ettik. Kaçkar dağlarındaki karların erimesiyle biriken suların oluşturduğu Fırtına Deresi, onunla mücadele edenlerle boğuşmasını bilmekle birlikte, kendini onun kollarına sükûnetle bırakanları da hırpalamamaya dikkat ediyordu. Raftingden hemen sonra bir soluklanma arası verdik. Rize'nin enfes tatlarından alabalıkla birlikte, peynir ve mısır ununun yapılan mıhlamayı yiyerek güç topladık. Bir gün sonra yollarına düşeceğimiz yaylalarda bu enerjiye ihtiyacımız olacaktı. Fırtına deresi kenarında akşamüzeri yaktığımız ateşi izlerken yanan ateşin çıtırtıları, derenin hiç bitmeyen akışının seslerine karışıyordu. Ateşin hareketli ışığında, sayfaları arasında kaybolduğum Âmâk-ı Hayâl'i okumaya çalışıyordum. Kahramanımız Anka Kuşu'nun sırtında evreni dolaşıyordu: "Bundan sonra yine sonsuz bir gezintiye başladık. Yüzlerce, binlerce küçük gezegene, birçok kuyruklu yıldıza, semavi şoseleri teşkil eden sayısız yıkılmış âlemlerin artıklarına tesadüf ettik. Bir gün Himalaya dağlarına tepe adı koyuverecek kadar büyük ve yüksek dağlı, acayip nebatlı, sıcak bir gezegene vardık... Seyahate çıkalı bir seneye yakındır. Acaba bu âlemlerin son noktasına vardık mı dedim.

Anka güldü: 'Hey çocuk! Âlimlerinizin keşfettiği binlerce âlemden henüz bir tanesinin milyonda bir kısmını bile seyretmedik' dedi. 'Heyhat! Süratle milyonlarca sene dolaşıp seyretsek ancak kâinatın bir mahallesini gezebilmiş sayılırız' diye ilave etti."

BİR YAYLAYA VERİLECEK EN GÜZEL İSİM: ÇAMLIK YAYLASI

Sabah olduğunda yaylada ihtiyaç hissedeceğimiz kıyafetlerimiz, çizmelerimiz, yiyecek ve içeceklerimizi hazırlamış ve aracımızın bagajına koymuş bir vaziyette yola çıktık. Deniz seviyesinden yaklaşık 2500-3000 m civarında bir yüksekliğe çıkacaktık. Hepi topu 50 km'lik yolu tam 5 saatte alarak, ilk durağımız olan Bayırcık Köyü Çamlık Yaylası'na ulaştık. Günlük güneşlik bir sahil atmosferinden sisler içinde göz gözü görmeyen bir dağ başına varmıştık. Yolculuk boyunca rehberimiz Musa Aslıyüksek Bey'in babası Kemal Amca ile yaylalarda, bundan önceki yıllarda yaşayan insanları, yaylaları basan hınzırları (yaban domuzlarını), insandan pek hoşlanmayan ayıları, yaylaların bugünkü durumlarını ve daha neleri neleri konuştuk. Onun güngörmüş sesinde ülkemiz insanının samimi tınısı çınlayıp duruyordu.

O kadar sessiz bir an'a vardık ki kendi nefesimizden başka bir tabiat gürültüsü, bir kuş sesi, bir rüzgâr uğultusu bile yoktu. Yüksek bir taşın üzerine çıkıp avazım çıktığı kadar oğlumun ismini haykırdım.

Yayla hayatının eski insanların bir yıllık zamanını dilimleyen, özellikle beklenen, hasreti çekilen bir hayat olduğunu öğrendik

Yayla hayatının eski insanların bir yıllık zamanını dilimleyen, özellikle beklenen, hasreti çekilen bir hayat olduğunu öğrendik. Çamlık yaylasında, yemyeşil çimlerin sanki bir saat önce bir çiftçi tarafından kazmalarla kazıldığını düşündürecek görüntülerle karşılaştık. Bu in cinin top oynadığı yerde, bu sisler içinde, kayıp rüya kentinde hangi vakti geniş çiftçi gelecek, kendine ait olmayan bu arazide toprağa ne ekecekti ki? Sorum cevapsız kalmadı; Kemal Amca, yaban domuzlarının bazı bitki köklerinde yer alan soğanımsı yumrularla beslendiğini, bundan dolayı da artık insanların yaşamadığı yaylalarda evlerin yanlarına kadar gelip toprağı eşelediklerini söyledi.

Etrafta başta yaban domuzu ve ayılar olmak üzere herhangi bir yabani hayvanın dolaşıyor olma fikri insana heyecan veriyordu doğrusu. Akşamüzeri olmak üzereyken, Kemal Amca'nın yaylada sağlam kalan tek tük evlerden biri olan hanesine ulaştık. Ev, uzun süre içine insan girmediği için soğuktu ve yerler kar suları ile ıslanmıştı. Geçen yazdan hazırlanan odunlar ve çıralarla kuzine sobasını yaktık ve bir saate kalmadan sımsıcak bir eve sahip olmuş olduk. Yanımıza aldığımız alabalıklarla mükellef bir akşam yemeği yemeye hazırlanırken Kemal Amca'nın kışa girmeden kendi bostanında yetiştirip kurduğu ve tadını dünyanın hiçbir yerinde daha önce test etmediğim lezzetteki turp turşusunu da yeme imkânı bulduk. Önceden benim için salatalarda bir detay olan turp burada yeryüzünün en leziz tatlarından biri olarak karşımıza çıktı. Yemeklerimizi yemiş, uzun uzun sohbet etmiş, çaylarımızı içmiş, hem gecenin hem de sisin üzerimize örttüğü karanlıkta sanki evrende sadece bu evdeki üç kişi varmış gibi bağırarak etrafa seslenmiş, hatta gökyüzüne av tüfeği ile iki el ateş etmiş, sonra saatimize bakmıştık.

Bu kadar uzun şeyleri yaşadığımız yerde geceye ulaşmış olmamız gerekirdi ama henüz saat, akşamın dokuzunu gösteriyordu. İstanbul'da çoğu zaman işimizden evimize ulaştığımız saat olan zaman aralığında, burada yapıp edecek her şey bitmiş gibiydi. Kuzinenin çıtır çıtır yanan alevi ve gaz lambasının titreyen ışığı altında yapılacak en iyi şey elbette kitap okumak olmalıydı. Âmâk-ı Hayâl'in sayfalarını büyük bir iç huzuru ile açtım. Kitabın satırlarında dolaşan gözlerim, günün yorgunluğu ile erken kapandı. Gece bir ara saatlerce uyumuşluk hissi ile uyandığımda vaktin henüz gecenin on ikisine geldiğini görünce yayla uykusunun başka bir âlemin uykusu olduğunu fark ettim.

Yaklaşık bir buçuk saatlik uyku günün bütün yorgunluğunu alıp götürmüştü. Kendimi zorlayarak tekrar uykuya daldığımda gözlerim daha gün ağarmadan, saat sabahın beşini gösterirken açıldı. Musa Bey ve Kemal Amca da uykularını almışlar, sabah serinliğinde kapının önünde akan çeşmenin buz gibi suyunda yüzlerini yıkıyorlardı. Soba tekrar yakıldı. Güzel bir çay demlendi. Peynir ve Kaçkar Dağları'nın çiçeklerindeki arıların bin bir emekle derlediği balla keyifli bir kahvaltı yapıldı. (Turp turşusu da unutulmamalı, kahvaltıda dahi.) Kahvaltımızı yapmış, serin hava ile kendimize gelmiş, daha yukarılardaki yaylaları görme hevesi ile saat altı olmadan yollara düşmüştük.

Çamlık Yaylası'ndaki evden biraz yukarıya yürüyüp, bir gün önce aracımızı park ettiğimiz yere geldiğimizde yerlerde gece buralarda dolaşan yaban hayvanlarının izlerini gördük. Bir kaynak suyunun yanından geçerken suyun soğukluğunu test etmek için elimizi suda ne kadar tutabileceğimizle ilgili iddialara girdik. Elimi kaynak suyuna sokup çıkarma zamanı benim için çok uzundu ama kronometre hepi topu on saniyeyi dahi göstermiyordu. Etraftaki çiçekler büyüleyici bir şekilde bize yol arkadaşlığı yapıyordu. Araziler için üretilmiş aracımızla birkaç kilometre gittikten sonra yol iyice bozulmaya başladı. Çamurlar içine saplanan tekerleri kurtarmak için büyük gayretler sarf ettik ama kısa bir müddet sonra artık toprak yolda ancak yaya olarak yürüyebileceğimizi fark ettik. Aracımızı yolun kenarına park edip gerekli edevatı bagajdan alarak yola koyulduk.

Birkaç saatlik yolculuktan sonra yine Bayırcık Köyü'ne bağlı Küçük Yayla'ya ulaştık. Bizi yaylanın girişinde Sivas Kangal türünde yiğit bir köpek karşıladı. Yaylanın hemen girişinde büyük kayalar üzerinde ilerlerken çok büyük bir ırmağın çağıltıları geliyordu kulaklarımıza. Hâlbuki etrafta herhangi bir dere ya da ırmak gözükmüyordu. Neden sonra fark ettik ki, üzerine basa basa ilerlediğimiz devasa taşların altında bir yeraltı ırmağı akıyor ve Fırtına'nın Doğu kolunu bu yeraltı ırmakları oluşturuyordu. Küçük Yayla'da bizi Kemal Amca'nın akrabaları Hızır Aslıyüksek, biricik oğlu ve hanımı karşıladı.

İSMİ KÜÇÜK, ZAMANININ BÜYÜK YAYLASI

Vaktinde seksen hanenin ve muhtemelen üç yüz küsur insanın yaşadığı (hane başı ortalama dört kişi sayarsak) yaylada son yıllarda sadece dört hane ve on-on beş insan kalmıştı. Şehir hayatının kolaylığına alışmış, özellikle yeni neslin dağlarda zahmete katlanmak gibi niyetleri yokmuş. Balı marketten parayla satın almak varken yaylalarda arı peşinde ömür tüketmenin ne anlamı varmış. Gençlerin böyle düşündüğünü dört haneli yaylanın sakini Hızır Bey anlatıyordu. Kendisi de yüzlerce tür yayla çiçeği ile arılarını beslemek niyetiyle burada yaz aylarını geçiriyordu. Dünyada eşi benzeri çok az bulunur ballar üreten kıymetli bir arıcı Hızır Bey'den, iki aydır yaylada olduğunu ama havanın da sisten kurtulup arıların yayılacağı bir aydınlığa kavuşmadığını öğrendik.

Biz yayla evlerinin önünde muhabbet ederken, sisler içinden iki yaşlı insan geliyordu. Yukardaki Büyük Yayla'ya giden iki yaşlı yolcu, bir nebze soluklanıp dinlenmek üzere yanımıza geliyorlardı. Hep beraber eve geçtik. Güzel bir çay bütün yol yorgunluğumuzu aldı. Evin içinde yanan kuzine de üzerimizdeki nemli elbiseleri kurutuyordu. Durmak yok. Yaklaşık bir saatlik yürüme yoluyla Küçük Yayla'nın yükseklerinde yer alan, Büyük Yayla ile bir geçit oluşturan zirve noktadaki Buzlu Göle ulaşmak üzere yola koyulduk. Kemal Amca, bizden izin alarak dinlenmek istediğini söyledi.

Etrafta yüz binlerce çiçek vardı. Yüzlerce türden oluşan her bir çiçeğe bakarken kendimi cennet bahçelerinde hissediyordum. Çan çiçekleri, boynuz otları, yörenin en derinliklerinden karakafes otları, pembe ve beyaz kumar çiçekleri, zirveye yaklaştıkça daha da artan çıyan otları, ismini dahi bilmediğimiz, resmini dahi görmediğimiz yüzlerce çiçek, bir hoş geldin ekibi gibi yüzümüze gülümsüyorlardı.

Utanmasalar iki cümle konuşacak, dost olacaklardı.

SONSUZLUĞUN KIYISI NEGNA (KAPI) GÖLÜ

İnsanın gerçeklik algısında yanılmalara sebep olan görüntüler içinde ilerlerken, birazdan cennetin merkezine varacakmışız gibi hissediyordum. Bütün bir gün içinde ancak bir ya da iki insana rast geleceğiniz dağ yolunda tüm yeryüzü algılarımız bozuluyordu.

Bu kadar uzun şeyleri yaşadığımız yerde geceye ulaşmış olmamız gerekirdi ama henüz saat, akşamın dokuzunu gösteriyordu. İstanbul'da çoğu zaman işimizden evimize ulaştığımız saat olan zaman aralığında, burada yapıp edecek her şey bitmiş gibiydi.

hali içinde yürümüyor, sanki yüzüyor ya da uçuyorduk. Çiçekler çiçekler çiçekler... Bir efsunlanma hali yaşıyorduk. Her çiçek, sislerin üzerlerine bıraktığı su damlacıkları ile poz veriyorlardı.

Ülkemizin ve dünyanın en zengin çiçek nüfusuna sahip bölgelerinden olan Rize Kaçkar Dağları'nda, sisli bir kaç zaman içinde binlerce masum su damlacıkları ile karşılaşıyordum. Sükûneti seven ruhum her damlada sonsuzluk denizinden izler görmek istiyordu. Çiçeklere konmuş damlalar, birer mercek görevi görüyor, renkler daha berrak ve detaylı hale geliyordu. Işıktan bir denizde yol alan gemiler gibiydik. Bitmesini istemediğimiz yorucu yolculuğumuzun zirve noktasına iyice yaklaşıyorduk. Büyük Yayla'nın sınırları içinde yer alan ve Lazca Negna Gölü (Türkçe "kapı" anlamına gelir) biraz ötede bizi bekliyordu. Dağın iki tepesinden bir kapı düşünün. Devasa taşların yol verdiği bir aralık... Taşların altından gürül gürül (ama görünmeyen) bir ırmak akıyor. Bu ses sizi sonsuzluğa çekiyor. Büyük bir aralıktan Negna Gölü'ne doğru geçtik. Yazın buzları eriyen gölde, bu sene buzlarda görülen birkaç çatlaktan başka bir değişme olmamıştı. Bir sis kuyusuna düşmüş gibi gölü bir bütün olarak göremiyorduk. Eğrelti otları, kurtpençesi çiçekleri arasında yosun tutmuş taşların üzerinden atlaya zıplaya gölün etrafında dolaşmaya çalışıyorduk. İşte burası sonsuzluğun kıyısıydı.

O kadar sessiz bir an'a vardık ki kendi nefesimizden başka bir tabiat gürültüsü, bir kuş sesi, bir rüzgâr uğultusu bile yoktu. Yüksek bir taşın üzerine çıkıp avazım çıktığı kadar oğlumun ismini haykırdım. Bağır bağır bağırıyordum. Yıllardır beklediğim bir anmış gibi... Sonra sustum. Evrende tamamen yalnız olmak, yeryüzüne biricik gelmek duygusuna kapıldım. Anlatılamaz bir duyguydu. Mutlaka tecrübe etmelisiniz. O yalnızlık hissi içinde Âmâk-ı Hayâl'i okumak büyük keyif veriyordu:

Büyük bir aralıktan Negna Gölü'ne doğru geçtik. Yazın buzları eriyen gölde, bu sene buzlarda görülen birkaç çatlaktan başka bir değişme olmamıştı. Bir sis kuyusuna düşmüş gibi gölü bir bütün olarak göremiyorduk. Eğrelti otları, kurtpençesi çiçekleri arasında yosun tutmuş taşların üzerinden atlaya zıplaya gölün etrafında dolaşmaya çalışıyorduk. İşte burası sonsuzluğun kıyısıydı.

"Güzel bir hava... Aynalı ile oturmuştuk. Alışılageldiği üzere cezveyi ateşe sürdük. Şekeri bol kahvemizi daha bitirmeden seyrana başlamıştım. Bugünkü seyranım uçmakla başlamıştı. Aciz olduğum için rüyada bile uçmağa tahammülüm yokken bu hayali uçuş beni fazlasıyla yoruyor, serseme çeviriyordu. Garibi şu ki doğru bir yol üzerinde değil, daima yukarı çıkmak suretiyle uçmaktaydım. Gözümden küreler, güneşler tamamen kaybolmuştu. Bir yere geldim. Orada artık irademi elime alabilmiş ve uçmaktan vazgeçerek yükselişin son haddini bulmuş bir balon gibi fezada durabiliyordum. Bir müddet dinlendikten sonra sağ tarafa doğru uçmaya başladım. Benim gibi serserice uçmakta olan bir zata tesadüf ettim. Selam verdim. Durdu. Ve bana kim olduğumu sordu. Cevap verdikten sonra buralara nasıl yükseldiğimden hiç bir iradem ve bilgim olmadığını da ilave ettim. Bana cevap olarak: 'Burası berzah âlemidir. Ben Pisagor'um.' 'Pisagor mu? Hani şu meşhur Pisagor. Filozof Pisagor ha!' 'Evet.' 'Ey büyük Üstad, ne kadar sevindim! Bilseniz ne şeref! Benim gibi bin tane müşkülü olan bir talebenin sizin gibi büyük bir üstada rastlaması eşi bulunmaz bir saadettir.' 'Oğlum burası dünya değil, o yüzden yalan söylemeye ihtiyaç yoktur. Bana büyük Üstad deyip durma. Dünyada çabalayıp gece gündüz kafa patlattığım bitmemiş gibi asırlardan beri şu berzah âleminde aynı muammayı düşünüyorum. Biliyorum ki hadiselerin esası vahdettir ve çünkü sayıların esası tektir. Diğer bir görüşle kâinat da ahenk demektir. Yalnız çözemediğim kısımlar var. Yazmak ve düşünmek istiyorum. Ne çare ki garip boşlukta ne yazı yazacak tahta, ne de kalem var. Üzerinde biraz kağıtla bir kalem var mı?' Üstadın bu izahatı bana acayip geldi. Hatta berzah âleminde bile düşünce ve vesveseden kurtulamayan üstattan ayrıldım."

Bana günler kadar uzun gelen göl kenarı dinlenmesinden sonra geri dönüş yoluna yöneldik. Yolda yukarıdaki Büyük Yayla'da yaşayan bir amca ve torunu ile karşılaştık. Torununun yüzündeki saygı, merak ve sevecenlik dolu ifade, şehir hayatında pek rastlamadığımız bir güzellikteydi. Ayaküstü beş on dakika sohbet ettikten sonra vedalaştık. Küçük Yayla'ya, oradan Ardeşen'e ulaşacak dönüş yolumuz, aynı güzelliklerle doluydu. Bir farkla ki; bizim için yukarı çıkış yolculuğu içimize yaptığımız, kendi gerçeğimizle yüz yüze kalma tecrübesine ulaştığımız, unutulmaz bir yolculuk olmuştu.

ALBAYRAK GRUBU

PAKİSTAN FAALİYETLERİ

Albayrak Grubu olarak elimizin uzandığı her yerde insanlara hizmet üretmeye devam ediyoruz. En önde gelen etkinlik alanlarımızdan biri de birkaç senedir ulaşımdan katı atık yönetimine kadar pek çok alanda faaliyet gösterdiğimiz Pakistan. Kardeş iki ülke arasındaki bağı daha da kuvvetlendirecek nitelikteki bu çalışmalar hakkında Bünyamin Karaca ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

Bünyamin Karaca
Yurt Dışı Genel Koordinatörü

Öncelikle şirketiniz hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Albayrak Şirketler Grubu, ticarî faaliyetlerine 1952 yılında inşaat sektörü ile başlayan ve daha sonraki süreçte ulaşım, turizm, medya, tarım gibi pek çok hizmet ve üretim alanında faaliyetlerini sürdüren Türkiye'nin en büyük gruplarından birisidir.

Her başarı serüveninin bir hikayesi vardır. Sizin için Pakistan'da hizmet etme fikri nasıl gelişti?

Şirketimiz daha önce de yurtdışı projelerinde bulunmuştur. Şirketimizin Pakistan serüveni ise Pakistan Punjab Eyalet Başbakanı Sayın Şahbaz Şerif'in İstanbul ziyareti ile başlayıp, Lahor şehrinin İstanbul gibi olması hayalini, Türk firmalarıyla paylaşmasıyla ilk adım atılmış oldu. Uzun süren fizibilite çalışmalarından sonra, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Kadir Topbaş'ın desteği ve Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ahmet Albayrak'ın Pakistan için yatırım yapma kararıyla ilk olarak Katı Atık Yönetimi Projesi'yle bu serüven başlamış oldu.

Pakistan konusuna gelirsek, Pakistan'da ne zamandır hizmet veriyorsunuz? Başlangıç zor oldu mu?

2011 senesinin başından beri fizibilite çalışmaları için Pakistan'a ziyaretlerimiz olduysa da, aktif olarak 2012 yılının Mart ayından beri hizmet vermekteyiz. Tabi ki zorluklar oldu. Her ne kadar Pakistan-Türkiye ikili ilişkileri belli bir kardeşlik ve dostluk süreci içerisinde olsa da, yatırım yapmaya başladığınız bir ülkede, yerel şartların ve zorlukların hepsine katlanmak zorundasınız. Hem sosyal hem de ticari açıdan buraya uyum sağlarken birçok zorluğun aşılmasını ekip olarak başardığımızı düşünüyorum.

Pakistan'da verdiğiniz hizmetler hakkında neler söylersiniz?

Pakistan'da ilk yatırımımız Punjab Eyaleti'nin Lahor şehrindeki katı atık yönetimi ile başlamıştır. Daha sonra metrobüs hattı inşaat yapımı ve işletmeciliği ile şehir içi toplu ulaşım sektörlerinde hizmet vermekteyiz. Bu sektörlerdeki toplam araç filomuz katı atık için 250, metrobüs için 63, şehir içi taşımacılık için ise 170 araç içermektedir. Bunun yanı sıra 7000 civarında personeli bünyemizde barındırmaktayız.

albayrak
ALB
M06

Pakistan için gelecek planlarınızda neler var?

İlk etapta çok yakın bir süre içerisinde 2 yeni şehir yani Rawalpindi ve Murree şehirleri için Katı Atık Yönetimi Projeleri'nin başlayacağını söyleyebiliriz. Yakın gelecekte ise Pakistan'ın başkenti İslamabad ile Rawalpindi arasındaki metrobüs işletmeciliğinin de ihalesi ile ciddi şekilde ilgilenmekteyiz. Katı atık ve metrobüs işletmeciliği dışında diğer belli başlı sektörlerde de özellikle enerji ve sosyal konut projeleri hakkında da Punjab hükümeti ile irtibatta olup, iş hacmimizi genişletmek istiyoruz.

Yaptığınız hizmetin iki ülke arasında ne gibi yansımaları oluyor?

İki ülke arasındaki hali hazırda kurulmuş olan köprülerin daha da sağlamlaştığını görebiliyoruz. Ayrıca verdiğimiz hizmetlerden dolayı ülkemizin reklamını da yapmış oluyoruz. Şunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim ki, Pakistan Devleti'nin zaten geçmişten gelen Türkiye dostluğu bu tür yatırımlarla daha da büyüyüp sadece iki ülke arasındaki sosyo-politik ve siyasi ilişkiyi değil, ticaret hacmini de genişletmektedir.

Aslında siz aynı zamanda gönüllü elçilik hizmeti de yapıyorsunuz. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

İki ülke arasındaki ilişkilerin daha da güçlenmesi için şirketimiz adına gereken ne varsa yapıyoruz. Biz burada sadece şirketimizi değil, aynı zamanda ülkemizi de temsil ediyoruz ve bununla gurur duyuyoruz. Gönüllü elçilik meselesine gelince, işimiz gereğince Türk Büyükelçiliği ile irtibattayız ve Büyükelçilikten şu sözleri duymak bizi hem gururlandırıyor, hem de duygulandırıyor: "Bizim burada Türkiye'yi çok fazla tanıtmamıza gerek yok, zaten kime biz Türküz desek, herkes ALBAYRAK zaten burada diyor, o yüzden bir nevi bizim görevimizi siz üstlenmiş bulunuyorsunuz."

Peki, yaptığınız hizmet Pakistan halkı için ne anlam ifade ediyor? Geri dönüşleri takip edebiliyor musunuz?

Şu ana kadar Pakistan halkı vermiş olduğumuz hizmetlerden çok memnun. Bunu halkın içerisine karıştığımızda da görebiliyoruz. Bütün samimiyetimle söylüyorum ki, Pakistan halkının inanılmaz bir Türk insanı sevgisi mevcut gönüllerinde. Sokaktaki atık toplayıcısından, şoförüne, mühendisinden milletvekiline kadar hepsi her yerde minnettarlıklarını ve sevgilerini sunuyorlar. Biz bu sevgi ve saygıya karşılık işimizi en iyi şekilde yaparak teşekkür etmeye çalışıyoruz.

Pakistan'daki tecrübenizi başka ülkelere de taşımayı düşünüyor musunuz?

Pakistan'daki başarılarımız zaten hem buradaki diğer eyaletlerden hem de komşu ülkelerden dikkatle takip

edildiği için, şirketimiz diğer eyalet ve ülkelere tekliflerde bulunmadan, onlar benzer yatırımların oralarda da yapılması için bize davette bulunuyorlar. Şu an için direkt resmî temasta olduğumuz yerler varsa da adım atmak için şartların daha elverişli olmasını bekliyor ve yeni fırsatlara açık kapı bırakıyoruz.

Son olarak bütün bu tecrübelerinize dayanarak yurt dışında hizmet vermek isteyen firmalara neler tavsiye edersiniz?

Özellikle benzer kültürlere sahip olduğumuzdan dolayı ve halkın burada Türk vatandaşlarına gereken misafirperverliği gösterdiğini bildiğimizden dolayı, diğer firmaları da gönül rahatlığıyla Pakistan'da iş yapmaya davet edebiliriz. İki ülke arasındaki ticaret hacmi neredeyse bir milyar dolardan az, bu gerçekten iki ülke arasında neredeyse ticaret yapılmıyor gibi bir algıya sebep oluyor. Pakistan'ın her türlü iş koluna ve farklı sektörlere yatırım yapılmaya fazlasıyla müsait bir ülke olduğunu söylemeliyim. Özellikle büyük ölçekli yatırımcıların, bu bölgede yatırım yapacak ülke arayışına girdiklerinde Pakistan'ı ilk sıraya yazmaları onlara en büyük tavsiyem olacaktır.

ESTETİK VE ZAMAN TECRÜBESİ BİR ARADA:

GÜNEŞ SAATLERİ

Güneş saati basit görünse de, tarihi bir seyir içerisinde nihai haline gelmiştir. Sümerler, Eski Çinliler, Babilliler ve Arapların da gelişmiş tekniklerle Güneş saati yaptıklarını bilmekteyiz. Güneş saati, güneş ışınlarına (güneşin hareketine) göre özel olarak hazırlanmış; mermer, taş veya madeni bir zemin üzerine yine özel olarak tasarlanmış bir milin gölgesinin hareketine göre zamanın ölçülmesine yarayan bir araçtır.

Zaman, ilk hareketin başladığı andan itibaren insanlığın kendisini içinde bulduğu bir kavramdır. Zamanı ölçme merakı nasıl ortaya çıktı bilinmez ama insanoğlu zamanı ölçmek için tarih boyu onlarca yöntem geliştirmiştir. Zamanı ölçmenin tarihi ne zaman başlamıştır? Ya da insanoğlu zamanı ne zaman ölçmeyi başarmıştır? Bu soruların cevabı kesin olarak bilinmese de zamanı ölçme yöntemleri hakkında bilgi sahibiyiz. Kimi zaman mumla, kimi zaman su ile kimi zaman kum ile zamanı ölçmeyi deneyen insanlık, zamanı güneş ile ölçme gibi ilginç bir fikri hayata geçirmiştir.

Güneş saati, güneş ışınlarına (güneşin hareketine) göre özel olarak hazırlanmış; mermer, taş veya madeni bir zemin üzerine yine özel olarak tasarlanmış bir milin gölgesinin hareketine göre zamanın ölçülmesine yarayan bir araçtır. Güneş saatlerinin ölçmeyi başarabilmesi için tek ihtiyacı, doğru konum ve güneştir. Bu yüzden güneş ışınlarının bulunduğu yerlerde daha çok kullanılan bir zaman ölçüm aracıdır. İlk güneş saatleri M.Ö. 3500'lü yıllarda Mezopotamya'da yaşamış olan Sümerlere aittir.

Her kavmin zamanla olan ölçüm ilişkisi, bulunduğu topraklara göre bir nedenle ifade edilmiştir. Kimi kavimler ticari kazançlar için zamanı ölçme ihtiyacı hissederken, kimi kavimler hem ticari hem de dini sebeplerle zamanı ölçmeyi istemiştir. Bunun en güzel örneği Mısır halkıdır. Mısırlılar, M.Ö. 1500'lü yıllarda, tarımsal faaliyetler için en uygun iklim koşullarını anlayabilmek ve belirleyebilmek açısından gün içindeki saatleri ve yıl içindeki günleri belirlemeye çalışmış, bu da doğal olarak güneş saatlerinde ilerlemeye neden olmuştur. Ayrıca Eski Mısırlılar tarafından M.Ö. 1500'lü yıllarda

NW
W
SW
S
SE
E
NE
N
Sunt lyme

Eski dinlerde güneşe atfedilen kutsiyet kuşkusuz, güneş saatlerini normal ölçüm aletlerinden ayırıyor ve kutsal kılıyordu. Bu kutsallık uzun yıllar çeşitli medeniyetlerde devam etti. Güneş saatleri adeta, inanılan Tanrı'nın hareketlerini takip etmek anlamına gelmekteydi.

kullanılan Güneş saatleri, gelişimlerini dini sebeplere de borçludur. Gündüz saatleri, Güneş tanrısı Ra'nın ilerleyişine göre ölçülüyordu ve rahipler Güneş'in yolunu izlemek için değişik şekillerde yapılmış Güneş saatleri kullanıyorlardı. Eski dinlerde güneşe atfedilen kutsiyet, kuşkusuz güneş saatlerini normal ölçüm aletlerinden ayırıyor ve kutsal kılıyordu. Bu kutsallık uzun yıllar çeşitli medeniyetlerde devam etti. Güneş saatleri adeta inanılan Tanrı'nın hareketlerini takip etmek anlamına gelmekteydi.

İslam medeniyeti açısından incelendiğinde, İslamiyet'te ibadetler güneşin konumu ve doğuşu ile yani zamanla sıkı sıkıya bağlıdır. Bu bağ kaçınılmaz olarak zaman ölçümlerinde güneşin merkeze alınması ve zaman ölçümünde hassas olunmasını doğurmuştur. En ayrıntılı ve en hassas olarak üretilen Güneş saatleri İslam ülkelerindeki güneş saatleridir. Osmanlı döneminde "muvakkithaneler" olarak bilinen, zamanı belirleme daireleri açılmış ve coğrafi koordinatlara göre bütün bir sene namaz vakitlerinin hesaplanması için de "muvakkit" denilen kişiler belirlenmiştir.

Günün, namaz vakitlerine göre bölünmesi ve bu bölümlemelerde hassas olunmasının dini bir vecibe olarak anlaşıldığı Anadolu'da, antik dönemde yapılmış olanlarıyla birlikte Bizans döneminde ve özellikle Osmanlı dönemlerinde yapılmış, günümüze sağlam olarak gelmiş yüz elliye yakın tarihi güneş saati bulunmaktadır. Bilinen en eski İslam Güneş saati 868-901 yılları arasında Mısır'da hüküm süren Tolunoğlu Ahmed'in, Kahire'de yaptırdığı camide bulunmaktadır. Safranbolu'da bir cami avlusunda bulunan bu Güneş saati, yatay kadranlı bir Güneş saatidir. XIX. yüzyılın ortalarında yapıldığı sanılmaktadır.
Tarih boyunca güneş saatleri, sadece zaman ölçen aletler olarak algılanmadı. Uygun bir tasarımla, gök koordinatlarının belirlenmesinde yararlanılan güneş saatleri, çoğu zaman astronomide kullanılan aletler olarak değerlendirildi. Bu sebeple bu düzenekleri bir saatten çok, astronomik bir ölçüm aleti olarak düşünmek doğru olacaktır.

Güneş saatleri, kadranlarının pozisyonuna ve şekline göre çok çeşitli tiplerde tasarlanabilmektedir. Bu tasarımların en bilindik şekli; düzlem kadranlı Güneş saati ya da küre kesiti kadranlı Güneş saatidir. Günümüzde yapılan modern Güneş saatlerinin bazılarına artık sanatsal bir tasarım da katılmaktadır. Bu anlamda Güneş saatleri, bilimselliği ve sanatsallığı, bünyesinde birleştirebilen nadir eserler olarak da düşünülebilir.

Güneş saatleri, Rönesans Avrupa'sında en parlak dönemlerini yaşamıştır. Bu vakitte Güneş saati yapımı bir sanat haline gelmiştir.

Bilinen en eski İslam Güneş saati 868 - 901 yılları arasında Mısır'da hüküm süren Tolunoğlu Ahmed'in, Fustat'ta yaptırdığı camide bulunmaktadır.

Peki, Güneş saati zamanı nasıl ölçer? Aslında zamanı ölçen Güneş değil, Güneş hareketleri nedeni ile saat üzerinde ortaya çıkan gölge boylarıdır. Bu gölge boyları Güneş'in belirli evrelerinde, saatin üzerindeki çeşitli çizgilerin üzerine düşer. Böylece saat ölçülmüş olur. Güneş saatinde, var olan bir gölgeden, ters mantıkla hareket ederek, gün içerisindeki saatle, yıl içerisindeki ay ve gün belirlenebilmektedir. Kadran üzerindeki bu çizgilerin belirlenmesi karmaşık bir takım astronomik ve matematik hesaplara bağlıdır.

Güneş saatlerinin, Güneş ışığının bol göründüğü orta kuşakta çıkıp geliştiği düşünülmektedir. Bu aslında saatlerin çalışması için güneş ışığının olma zorunluluğunun bir sonucudur. M.Ö. 3500'lerde yapılmaya başlanan ve ilk zaman ölçme araçları olarak da düşünülebilecek obeliskler; uzun, yukarı doğru incelen dörtgen bir yapıdan oluşmaktaydı. Bu yapının üstteki sivri kısmı, kare biçimindeki düzlemin ortasında değil, kenara kaymış olarak konumlandırılmıştı. Hareketli gölge, yıl boyunca takip edilir ve kayıt altına alınırdı. Bu durum insanoğluna en uzun ve en kısa geceyi bulma imkânı vermiştir.

Güneş saati basit görünse de, tarihi bir seyir içerisinde nihai haline gelmiştir. Sümerler, Eski Çinliler, Babilliler ve Arapların da gelişmiş tekniklerle Güneş saati yaptıklarını bilmekteyiz. Ancak Güneş saatinin tasarımındaki en büyük adım kuşkusuz, gündüz saatlerini eşit dilimlere ayırabilmeyi sağlayan yarım küre şekilli kadrandır. M.Ö. 300'lü yıllarda astronom Berossus'un bulduğu bu tip saatlerde yarımküre, içbükey olarak yerleştirilmiştir. Bu durum pratikte güneşin yörüngesinin kopyalanması anlamına geliyordu. 12 eşit bölüme ayrılmış yarımküre üzerinde yörüngeler çizilip, her mevsimle ilişkili saat başları birer eğri ile birleştiriliyordu. Bu gelişmeyle birlikte, gölge verecek olan milin Kutup Yıldızı'nı gösterecek şekilde (Kuzey enlemler için) yerleştirilmesi gerektiği ortaya çıktı. Bu durum Güneş saatinin yanılgısını yok ediyordu.

Güneş saatleri için verilen bilgilerden en ilginç olanı, taşınabilir güneş saatlerinin 1700'lü yıllarda yapılmaya başlanması olsa gerek. Bu bağlamda Berossus'un getirdiği yeniliklerden biri de coğrafik konuma göre ayarlanabilen ve bu yüzden de taşınabilir boyutlarda tasarlanan, taşınabilir Güneş saatleridir.

Orta Çağ öncesinden farklı olarak, Orta Çağ Avrupa'sında pek ilerleme kaydedemeyen Güneş saatleri, ancak 1500-1800 yılları arasında hem çeşit hem de kullanışlılık açısından gelişme göstermiştir. Güneş saatleri, Rönesans Avrupa'sında en parlak dönemlerini yaşamıştır. Bu vakitte Güneş saati yapımı bir sanat haline gelmiş ve Güneş saati yapanlar sırlarını ve yapım tekniklerini korumuş, her şekil ve pozisyonda Güneş saatleri geliştirmişlerdir. Anadolu'da, Selçuklular'da ve Osmanlılar'da da gelişimini sürdüren Güneş saatleri, Amerika, Avrupa ve Asya'daki kullanım yaygınlığını 1800'lü yılların sonlarına kadar devam ettirmiştir. 1900'lerde Güneş saatlerinin kullanımı giderek azalmaya başlamış ve sonunda hâkimiyetlerini tamamen mekanik sarkaçlı saatlere bırakmışlardır.

Not: Bu yazıda Afşar Kabaş'ın, `Güneş Saatleri' isimli çalışmasından yararlanılmıştır.

HER MEVSİMİN GÜZELİ

KIRIM

Kırım, tarihten bir koridor gibidir. Hem doğal güzelliğinin büyüsüne kapılıyor, hem Tarkovsky filmlerinden çıkmışlık hissi ile karşılaştığınız görüntülerin içinde kayboluyor, hem de Puşkin'in dizelerinin naifliği ile bir ülkeyi değil, bir tarih haritasını turluyor gibi oluyorsunuz.

Yazı ve fotoğraflar: Halit Ömer Camcı

Dilerseniz, seyahatimize ülke isminin kaynağından başlayalım: Kırım, Türkçe'de çokça kullanılan "kır" kelimesinin iyelik eki takılmış hali ile bir coğrafyanın ismi haline gelmiştir. "Benim 'kır' alanım", "Benim kır'ım", "Benim geniş düzlüğüm", diye özetleyebileceğimiz bir kelimenin isimleşmiş halidir.

Tarihi ortak paydalarımız ve coğrafi olarak yakınlığımızdan dolayı şarkılarımızdan romanlarımıza, kültür hayatımızdan siyasi tarihimize kadar ülkemiz için yankısı olan bir ülkedir. Çelebimiz Evliya'nın sık aralıklarla, neredeyse tüm şehirlerini dolaştığı Kırım, dünyada görülmesi gerekenler listesinde kesinlikle başlarda yer almalıdır.

Kırım, kuzeyden güneye 207, doğudan batıya 324 km'lik bir alanı kaplar. Karadeniz'e 1.115 km boyunca uzanan ve dikey dağ uzantıları ile eşsiz bir manzara oluşturan bir kıyıya sahiptir. Turizm sezonu yaklaşık olarak 6 Mayıs ile 23 Ekim arasındadır. Kış ve sağlık turizmi için ideal yerlerden biridir. En yüksek noktası, Roman Koş Dağı'ndaki Babuğan Yaylasıdır (1545 m).

SİMFEROPOL

Tarih kitaplarımızda Akmescit olarak geçen şehir, Salgır Çayı'nın hemen kıyısında yer alır. Tarım ve sanayide önemli bir merkez konumundadır. Yaklaşık dört yüz bini bulan nüfusu ile özellikle sağlık turizminde iddialı bir şehirdir.

BAHÇE VE SARAYDAN BİR ŞEHİR: BAHÇESARAY

Simferepol'ün hemen yanında mütevazı duruşuna rağmen görkemli bir şehir var. Yüzyıllarca tarihin önemli anlarında adından bahsettirmiş, şairlerin, sanatçıların, hassas insanların kenti; Bahçesaray. Gazi Giray başta olmak üzere Kırım Hanları, tarih boyunca önemli konumlarda bulunmuşlardır. Bir sanat harikası olan Han Sarayı da bu konumun tam merkezinde yer almıştır.

Ey Güzel Qırım

Aluşta'dan esken yeller
yüzüme urdu,
Balalıqtan ösken evge
közyaşım tüştü.
Men bu yerde yaşalmadım,
Yaşlığıma toyalmadım,
Vetanıma asret boldım
Ey güzel Qırım
Keze keze toyalmadım
Er yerlerge köralmadım
Vetanıma asret boldım
Ey güzel Qırım

Çelebimiz Evliya'nın sık aralıklarla, neredeyse tüm şehirlerini dolaştığı Kırım, dünyada görülmesi gerekenler listesinde kesinlikle başlarda yer almalıdır.

Evliya Çelebi, Bahçesaray'ı bakın nasıl anlatıyor: "Bu cennet benzeri saraya insan insafla baksa hayran olup susar kalır. Gerçi özelliğinde tüm övücülerin dilleri susmuştur. Bu gönül açan sarayın dört tarafı İrem bağları olduğu için Bahçesaray'dır. Dört tarafı kale gibi dört köşe, şed-dadi, kâgir taş yapı, duvarlı has saraydır; ama etrafında beden dirsekleri ve kule yastıkları yoktur. Çepçevre büyüklüğü 5.060 adım olup dört yerde sağlam ve dayanıklı demir kapıları vardır. Bu kapıların içinde 360 adet kat kat şahnişin, divan, yüksek köşkler ve pek çok ibretli bukalemun nakışlı odalar vardır. Her biri birer padişahın eserleridir."

BİR ÇEŞMENİN GÖZYAŞLARI

Han Sarayı ve Bahçesaray, hâlâ eski isimleri ile anılır. İsimlerinin Rusların değişim politikasından kurtulma hikâyesi ise şöyledir: 1822 yılında ünlü Rus şair ve yazar Puşkin, sürgündeyken gezdiği Hansaray'dan ve çeşmenin hikâyesinden çok etkilenmiş. "Bahçesaray Çeşmesi" (Bahçesaray Fontan) adlı eserini kaleme almış. Şiir, o dönemde Çarlık Rusyası'nda ve Avrupa'da meşhur olmuş. Bu şiire olan saygılarından dolayı şehir ve saray tahrip edilmemekle birlikte isimleri dahi değiştirilmemiş.

İsimlerin kurtuluş hikâyesi böyledir. Peki, çeşmenin yaptırılma hikâyesi nedir, diye düşündüğümüzde birçok rivayetle karşılaşıyoruz. En akla yakınını kaynaklar şu şekilde aktarır: Kırım Hanı Giray Han tarafından, çok sevdiği ve genç yaşta ölen eşi Dilara Bikeç anısına, "Dünya durdukça bu çeşme de benim gibi ağlasın", diyerek Bahçesaraylı bir taş ustasına 1763 yılında bu çeşmeyi yaptırmıştır.

UNUTULMAZ SAVAŞIN UNUTULMAZ MÜZESİ: SİVASTOPOL

Kulağımızda hüzünlü şarkılarla yola devam ederken, uğradığımız en önemli duraklardan biri Sivastopol oluyor. Sivastopol'da görülecek en ilginç yerlerin başında Panorama Müzesi yer alır. 1854-55 yıllarında Fransız ve İngilizlerin Rusları Kuşatması sırasında yapılan mücadelenin yarı gerçek, yarı hayal (yarı resim, yarı maket) anlatıldığı bir müze Panaroma Müzesi. Dünyada görülecek en etkileyici, en unutulmaz müzelerden biridir. Kubbe mimarisinin iç bükeyliği, ufuk ve gökyüzü alanı olarak kullanılarak 360 derece resmedilmiştir. Müzeyi gezerken tam bir daireyi tamamladığınızda, savaşa dair oldukça detaylı malumatlara da sahip olmuş oluyorsunuz. Maketlerle başlayan tasvirleme, duvara gelindiğinde oldukça zor anlaşılan bir geçişle resme dönüşüyor.

Kubbeye doğru devam eden gidişle (ve ilginç mimarisinin bir ürünü olarak kubbeye düşen gerçek gün ışığı ile) resim bir gerçekliğe bürünüyor.

Panorama, Rus panoramik resim sanatının kurucusu sayılan, Petersburg Sanat Okulu profesörlerinden Odessalı ressam Franz Alekseyeviç Rubo (1856-1928) başkanlığında bir heyet tarafından yapılmıştır. Rubo, 6 Haziran 1855 günü itibariyle, Sivastopol kuşatmasında en kanlı çatışmaların yaşandığı 4. Tabya üzerinden (şu anda müzenin bulunduğu yer) bütün savaş alanının panoramik görünüşünü film şeridinden izler gibi tuvale aktarmış, resmetmiş ve ortaya bu harikulade eser çıkmıştır.

1901 yılında başlayan çalışmalarda savaş alanı üzerinde yapılan incelemelerin ardından Petersburg'da taslak resimler çizilmiş ve Münih'ten Schenchen, Merthe ve Fochar isimli Alman ressamlar ile Bavyera Sanat Akademisi'nden yirmi öğrencinin de yardımlarıyla dev ebattaki bir yelken bezine (14 metreye 115 metre tuval) resimler yapılmıştır. 1904 yılında Sivastopol'a getirilen resimler, 14 Mayıs 1905'te Sivastopol kuşatmasının 50. yıldönümünde törenle ziyarete açılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nda müze, Alman bombardımanından ağır hasar görmüş ve resimlerin bir bölümü çıkan yangında ciddi bir tahribata uğramıştır. Yangından kurtarılan 86 parça resim, Taşkent isimli bir gemi ile kentten kaçırılmış ve Gelencik Limanı'na götürülerek kurtarılmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nın bittikten sonra V. N. Yakovlev başkanlığında toplam on yedi ressamdan oluşan bir heyetin üç yıl süren restorasyon çalışmalarının ardından müze, 16 Ekim 1954'te (Sivastopol Kuşatması'nın 100. yıldönümünde) büyük bir törenle tekrar ziyarete açılmıştır.

14 metreye 115 metre ölçüsündeki resimler, seyir terasından on iki metre uzakta yer alır. Resimlerle gezinti terası arasındaki alana yerleştirilen birebir ebatlardaki maketler, cansız mankenler ve diğer görsel materyaller sayesinde, büyük bir derinlik ve görsel zenginliğe ulaşılmıştır.

Resimlerle maketlerin ayırt edilemeyecek kadar mükemmel bir biçimde birbirini tamamlaması, ziyaretçilerin kendilerini bir anda savaşın içinde hissetmelerine ve anlatılanların da zihinlerde kalıcı bir biçimde yer etmesini sağlamaktadır.

Müze, 360 derecelik tam bir turla gezildiğinde, Amiral Nahimov'un askerlerinin yanında savaşması, Dr. Nikolay Pirakin'in ilk defa narkozu kullanışı, yemek yiyen ve dua eden askerler, yanan bir mum, düşen bir top mermisinin yarattığı tahribat ve benzeri detaylar rahatlıkla görülebilmektedir.

Puşkin'in ağlayan çeşme için yazdığı
şiirin tatarca tercümesi şöyle:
Bahçesaray Çeşmesi...
Onı şay tez mezarına ne kirsetti?
Bu ümitsiz esirliknin kaygısı mı?
Hastalık mı, yoksa diğer bir illet mi?
Kim bile? O bu dünyanı tez terk etti.
Han sarayı titislenip, boşap kaldı;
Kırım-Giray kene ketti onı taşlap;
Tümen-tümen askerinen yat illerge,
Yat illerge yolga çıktı sefer başlap.
O kene de kasırgalı soguşlarda
Küskünlenip, kanga suvsap at oynata,
Lakin hanın yureginde başka türlü
Duygularnın alevleri gizli yata.
O ekseri kızgınlaşkan uruşlarda
Kılıçını birden siltep, tars toktala
Pek çok vakıt şaytıp taşday katıp kala,
Çevresine şaşkın-şaşkın bakıp tura.
Bir şeyden korkkan kibi benzi ata,
Öz başına söylene ve ara sıra
Köz yaşını toktamadan akıttıra.

Aleksander Sergeyeviç Puşkin

Yalta Konferansı'nın yapıldığı saray, Rusya, İngiltere ve Amerika arasında savaş sonrası Avrupa'nın haritasının belirlendiği yer olduğundan çok önemlidir.

UKRAYNA'NIN ANTALYA'SI: YALTA

Kırım'da görülecek önemli adreslerin başında Yalta gelir. Ülkenin sair zamanlarda yaklaşık iki yüz bini bulan nüfusu, turizm sezonunda beş yüz bine ulaşabiliyor. Yalta'ya, Simferepol üzerinden yüz kırk kilometrelik bir yolculukla ulaşılır. Bu iki şehir arasında dünyanın en uzun ve en yüksek 'troleybüs' hattı yer alır. Yeşil renkli bir tabiata, mavi renkli bir deniz eşlik edince ve buna tarih eklenince şehrin ziyaretçisi çok oluyor.

LİVADİYA SARAYI

Yalta'dan üç kilometre ötede Mohabi tepesinde, sahil tarafında yer alan bir saray kompleksi vardır. Çar 2. Nikolay için 1911 yılında yazlık saray olarak yapılmıştır. İnşasında beyaz Kırım mermeri kullanıldığı için Beyaz Saray olarak da adlandırılır. Sarayın tasarımında Bizans, İngiliz, Gotik ve Arap mimarisinin yansımaları görülebildiği gibi aynı zamanda bazı bölümlerinde ve arka bahçedeki çeşmede İslamî motiflere de rastlayabilirsiniz. Çar II. Nikolay sadece iki kez uğrayabilse de Saray, dünya tarihinde etkin bir yapı olarak hafızalarda yerini almıştır. 1917 ihtilalinde Sanatoryum, 1993 yılında da müze haline getirilmiştir. Stalin, 4-11 Şubat 1945 yılında Churchill ve Roosevelt'in savaş sonrası Avrupa'sının şeklini belirledikleri Yalta Konferansı'nı bu sarayda gerçekleşmiştir. Sarayın üst katı Çarlık Rusya'sına ait eserlerin, zemin katı da Yalta Konferansı'na ait dokümanların sergilendiği bir müze olarak ziyaretçilerini ağırlamaktadır.

KUZEYİN EN YEŞİL EN ZENGİN BOTANİK PARKI

Yalta'da görülecek doğal güzelliklerden biri de Nikita Botanik Parkıdır. Park, 1812 yılında İsveç asıllı Rus bitki bilimci Khristian Khristiyanoviç Steven tarafından tasarlanmış ve bahçeye ilk olarak meyve ve süs ağaçları dikilmiştir. Günümüzde yirmi sekiz bin bitki türüne ev sahipliği yapan parkta, senenin farklı zamanlarında çiçek festivalleri de yapılmaktadır. Nikita Parkı, özellikle 1600'den fazla gül türü ile uzmanları ve meraklılarının uğrak yeri olmaya devam etmektedir. Yalta'dan fayton gezisi ile ulaşabileceğiniz pakta ayrıca bin yaşında bir şamfıstığı da tüm görkemi ile manzarayı tamamlamaktadır.

Yalta'yı en iyi, gece on bire kadar çalışan, iki kişilik teleferikle çıkılan Darsan tepesinden görebilirsiniz. Fotoğraf makinesi olmadan çıkmak pişmanlık duygusu verebilir.

ALUPKA'DA KIRLANGIÇKAYASI

Kırım'ın sembolü haline gelen bu Ortaçağ şatolarını andıran Kırlangıç Yuvası, Mishor'a yakın bir yerde Avrorina uçurumuna kurulmuştur. Almanya'daki Rittenburg Şatosu`nun küçük bir kopyası olan bina, 1912 yılında Alman petrolcü Baron Shteingel için Amerikalı mimar Sherwood tarfından inşa edilmiştir. Burası, kartpostallardaki gibi büyük ve ihtişamlı değildir ama farklı tarzıyla birçok turistin uğrak yeridir. 1927 yılında olan büyük Yalta Depremi'nde binanın üzerinde olduğu kayalardan bir kısmı denize düşmüştür. Bina sağlam kalmış ve tamir edilmiş haliyle saçlarını rüzgârın taradığı, bakışları ufku süzen bir delikanlı edası ile haritadaki yerini almaktadır.

SUYA BAKAN BİR KALE: SUDAK

1388–1414 yılları arasında, Cenevizliler tarafından yapılan Sudak kalesi, Kırım'ın en gösterişli doğa ve tarih manzarasını oluşturmaktadır. İçinde Osmanlı Dönemi'nden kalma camisi ile üzerinde kurulduğu dağın sisler içindeki manzarası gerçekten büyüleyicidir. Cami müzede Cenevizlilerden kalma eserler sergilenmektedir. Duvarlarında Ceneviz armalarının yer aldığı yirmi dört kuleden on tanesi, günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Yine Ceneviz dönemi işkence aletlerini, müzenin girişinde görebilirsiniz.

Balıkçılığı ve doğal güzellikleri ile ünlü Kefe'de (Feodosiya'da) deniz resimleri ile bilinen Ayvazovski'nin ve ünlü ressamların eserlerinin bulunduğu Resim Müzesi, Kırım'da görmeden geçilmeyecek önemli adreslerden bir diğeridir. Müzenin hemen önünde Ayvazovski'nin görkemli bir heykelini, tıpkı resimlerini çizerken denize baktığı gibi görebilirsiniz.

Kırım'daki mimari eserlerde Bizans, İngiliz ve Gotik mimarisinin yansımaları görülebildiği gibi aynı zamanda İslami motiflere de rastlayabilirsiniz.

NE ALINIR?

Türkiye'ye dönerken sevdiklerinize bir şeyler almak isterseniz ucuz ve kaliteli olmasıyla ceviz güzel bir tercihtir. Bundan başka özellikle tarihi yerlerde kurulan pazarlarda ve dükkânlarda bulabileceğiniz 'Majivellik' denen kokulu bir ağaçtan yapılan tesbih, çaydanlık altlığı ve üzüm figürleri ile alçıdan yapılmış Kırım manzaraları da alınabileceklerin arasındadır.

NE YENİR?

Çiğbörek, samsa, köbete, burma, kaşık börek, üyken börek, saraylı kırma böreği, sarı burma, cantık (yantık) gibi birçok hamur işi yemek tavsiye edilir.

GÖRÜLMESİ GEREKENLER

Alupka'da Aypetri Dağı ve Uçan Su Şelalesi, Massandra Şatosu, Dülber Sarayı, Kichkine Villası, Polukorovsky Tepesi ve Anıtı.

YAŞAYAN TARİHİN TANIKLARI

SAHAFLAR

Sahaflar denince akla içerisinde özel notların, tarihi kayıtların bulunduğu, elden ele dolaşan, her uğrağında kendisine bir şeyler katan kitaplar gelir. Bu kitaplar adeta, yaşayan tarihtir. Sahaflardaki kitaplar, kilit vurulmamış hatıra defterleridir. Batılı bir düşünürün ifadesi ile "Kitaplar yaşadıkça 'geçmiş' diye bir şey olmayacaktır."

Müdavimleri için, bir kitabın kenarına düşülen bir notu okumak kadar mutluluk veren bir şey yoktur. İlginç notları taşır eskimeyen kitaplar. Hayat hikâyelerini, acıları hüzünleri, mutlulukları taşır her eskimeyen kitapların satır araları ve kenarları... Masumca düşülen; "Seni seviyorum yıl 1965" notu, okuyucuyu uzun uzun hayal dünyasına sürükler.

Kitaplar ve sahaflar, geçmişe hayat vermenin tek yoludur. Sahaf ve sahaflığın tarihi, uzun bir geçmişe dayanır. Ortaçağ İslam dünyasında sahafın adı "Verrâk"tır. Aslında "sahife ve varak" o dönem için kitaplarda kullanılan yaprakların adıdır. Bütün tartışmalar ile birlikte, Edirne ve Bursa'da ilk örneklerini görmeye başladığımız sahaf dükkânları, o dönemde medrese talebelerinin kitap ihtiyacının karşılandığı kültür merkezleri olarak karşımıza çıkar.

Kurumsal olarak, XV. ve XVI. yüzyıllarda, yazma eserlerin alım ve satımını yapan bir zümre ortaya çıkmıştır. XV. yüzyıl için Fatih Medreseleri civarı, en gözde sahaf mekânlarıydı. Bu mekânlarda bazen meşhur kitap düşkünlerinin kitapları satılığa çıkarılırdı. Örneğin Sadrazam Şehit Ali Paşa'nın kitapları, III. Ahmet'in emri ile sahaflarda satılmıştır.

Bugün sahaflar çarşısı olarak bilenen Beyazıt Cami'nin yanındaki çarşı, 1950 yılında yangın geçirmiştir. Bu yangın sonrasında tekrar hizmete açılan çarşıya ilaveler yapılmış ve bugünkü halini almıştır. Osmanlı'da her meslek erbabının loncası, ahlaki kuralları olduğu gibi sahafların da bağlı olduğu bir yapılanma mevcuttu. Bilinen son sahaflar şeyhi Muzaffer Özak'tır. Özak döneminde, yazma eser satımı kesin hükümlere bağlanmış ve ehil olmayanların satımına izin verilmemiştir.

Her mesleğin piri olduğu gibi sahafların da piri

vardır. Sahafların piri 17. yüzyılda yaşamış Kâtip Çelebi'dir. Kâtip Çelebi'ye ait olan Cihannüma adlı eser, kitaplar hakkındaki görüşlerine başvurulan temel kaynak olarak kabul edilirmiş.

Her meslekte olduğu gibi sahaflar arasında da mesleğin ahlâkî kurullarına uymayan esnaflar vardır. Bilhassa, yeni talebelere kitapları var olandan fazla fiyata satan sahafların varlığı tarih kayıtlarına girmiştir. Evliya Çelebi'nin rivayet ettiğine göre; bir bayram namazında, hoca efendi duaya başlar: "Allah'ım yorgancı esnafına yardım et, kunduracı esnafına rahmet et, derici esnafına yardım et... Sahaflar esnafına yardım et." Derken cemaatten birisi ayağa kalkar; "Hocam hocam, sahafları karıştırmasan; o sahaflar ki es- sahaf bî- insaftır" der.

Modernite, bütün kültür alanlarını zorunlu bir değişime tabi tutmuştur. Belki de bu değişimden en çok etkilenen kurumların başında sahaflar

Geçmişe hayat vermenin tek yoludur kitaplar ve sahaflar. Sahaf ve sahafçılığın tarihi uzun bir geçmişe dayanır. Ortaçağ İslam dünyasında sahafın adı "verrak" dır. Aslında sahife ve varak denilen dönem için kitapların zamanında kullanılan yaprakların adıdır sahife ve varak.

Sahaflar, yeni kitapların çıkması ile ve basın-yayın alanındaki hızlı değişimle, ihtiyaç olmaktan çok bir hobiye dönüştü. Sahaflar çarşısında yazma eserler bulmanın zorluğu günden güne artıyor. Oysa çok değil, bu asrın başında canlı sahaf dükkânlarımız vardı.

Bu gün için İstanbul'da bilinen en meşhur sahaflar, Beyazıt Sahaflar Çarşısı'nda, Beyoğlu Aslıhan Çarşısı'nda bulunuyor. Geride kalan bu sahaf çarşıları, müdavimlerini ve eski kitap sevenleri bekliyor.

Teknoloji sahaflara yeni imkânlar da sunmuyor değil. İnternetin var olması sahafları bütün dünyaya açılır hale getirdi. Artık internet üzerinden kitap siparişi vermek hem kolaylık hem de sahaflar için yeni imkânlar içeriyor. Bu durumu eleştirenler de yok değil. Sahaflık sadece bir kitap alım satım yeri değil bir düşünce merkezidir. Bu nedenle adeta sahaf ve alıcı arasında bir hoca-talebe ilişkisi vardır. Çünkü gelenekleri yaşatan sahaflar "Hafız-ı Kütüp" yani var olan kitaplar hakkında bilgi sahibi insanlardır. Bu da okuyucuya yol gösterme adına çok önemli bir eksikliği gidermektedir.

Sahaflık, geçmişi olan bir kültür hizmeti olarak varlık mücadelesi verse de müdavimleri için huzur mekânları olarak kalmaya devam edecektir. Sahaflar, aranan bir kitabın bulunması yahut müellif imzalı bir kitabın temin edilmesine dair umutların yeşerdiği istisna mekânlardır.

Kitap tutkunu okuyucularımıza, özellikle İstanbul'da bulunanlara Beyazıt ve Galata'daki sahaf dükkânlarını ziyaret etmelerini tavsiye ederiz.

Sahaflar çarşısında yazma eserler bulmanın zorluğu günden güne artıyor. Oysa çok değil, bu asrın başında canlı sahaf dükkânlarımız vardı.

İSTANBUL'UN TAM ORTASINDA BEŞ YILDIZLI KONFOR

RETAJ ROYAL HOTEL

İstanbul'un iş merkezi Güneşli'nin kalbinde, Atatürk Uluslararası Hava Limanı'na beş, CNR Expo Merkezi'ne yedi dakikalık sürüş mesafesinde açılan Retaj Royale Hotel, İslami usullere dikkat ederek hizmet veren beş yıldızlı ilk otel olmasıyla farklı bir tarzı ifade ediyor.

Türkiye'ye yatırım yapma kararı alan Katarlı Retaj şirketlerinin ilk yatırımı olan Retaj Royale Hotel, şirket yöneticilerinin ifadelerine göre daha bir başlangıç. Şirket yöneticileri, Bursa'da ve Ankara'da otel yapımlarına devam etmek istediklerini ifade ederek, Türkiye'nin çok önemli bir yatırım merkezi olduğuna dikkat çekiyorlar.

Retaj Royale, hizmet standartlarının yükseltilmesi sayesinde müşteri memnuniyetini en yüksek düzeyde tutmayı amaçlıyor. Hem otel yöneticilerinin hem de otelde çalışan personelin temel amaçları, Retaj Royale'i Türkiye'nin önemli otellerinden biri haline getirmek. Bu hedef, doğal olarak otelin her zaman gelişmeye ve yenilenmeye açık bir politikaya sahip olmasını gerektiriyor. Şirket yöneticilerine göre Retaj Royale henüz bir 'başlangıç' olmasına rağmen, sunduğu imkânlarla göz kamaştırıyor.

Retaj Royale Hotel'de, 38'i suit olmak üzere toplam 187 oda, 400 kişi kapasiteli 2 konferans salonu ve 100 m2 büyüklüğünde 9 toplantı odası bulunuyor. Otelin öncelikli hedefi gerçek bir aile oteli olarak anılmak. Bunun yanı sıra iş dünyasına en yüksek kalitede hizmeti sunan bir iş oteli olmayı da istiyorlar.

Birbirinden özel menülerin sunulduğu A La Carte ve Club Lounge Restaurantları'nın da bulunduğu Retaj Royale Hotel'in, 'Rimal Health Club' sağlık merkezinde eşsiz bir SPA merkezi de mevcut

Otelin diğer bir hedefi ise geleneksel Arap misafirperverliğini dünya ölçeğinde, profesyonel hizmet anlayışıyla yeniden yorumlayarak sunmak.

RETAJ ROYALE
رتاج رويال
RETAJ ROYALE
رتاج رويال
RETAJ

Otel denince akla gelen ilk konulardan biri de hiç kuşkusuz mutfak ve yemek kalitesidir. Retaj Royale Hotel, bunu çözmüşe benziyor. İstanbul'un ödüllü şeflerinden Süleyman Aşçıoğlu'nun özel olarak hazırladığı, Türk ve Dünya mutfağının leziz yemeklerinin sunumunun yapıldığı Zemzem Restoran, sabah ve akşam açık büfe hizmeti ile misafirlerinin büyük beğenisini topluyor.

Mimarisi ve iç dizaynında Katar esintilerini hissettiren Retaj Royale Otel, kapalı yüzme havuzu, son sistemle donatılmış spor salonları, konferans, kongre ve düğünler için 10 adet salonu ile misafirlerini beklemekte.

Türkiye'ye yatırım yapma kararı alan Katar'lı Retaj şirketlerinin ilk yatırımı olan Retaj Royale Hotel, şirket yöneticilerinin ifadelerine göre daha bir başlangıç. Şirket yöneticileri, Bursa'da ve Ankara'da otel yapımlarına devam etmek istediklerini ifade ederek, Türkiye'nin çok önemli bir yatırım merkezi olduğuna dikkat çekiyorlar.

BİR ATA SPORU "CİRİT"

Hey hey efeler, hey hey
İnişe giderken ustam keklik sekişli
Yokuşa giderken tavşan büküşlü
Düşmanı görünce bozkurt bakışlı
Üstü kaplan postu kırat benimdir

diye nara attı meydancı. Ve başladı yüzyıllardır heyecanı bitmeyen cirit oyunu. Pirleri, Köroğlu... Bu yüzden olsa gerek, Köroğlu deyişleri dalgalanır nal sesleri arasında.

Davul zurna sesi, nal sesine; nal sesi, atların sesine karışır ciritte. Adını, Arapça'da "kabuğu soyulmuş hurma" anlamına gelen kelimeden alan bu tarihi oyunun kökleri Orta Asya'ya dayanır. At biniciliğinin, at yetiştirmenin ve savaş sanatlarının birleştiği bu oyun, modern döneme kadar güncelliğini korumuştur. Ciritin, atletizmin dört "atma" kolundan biri olan "cirit atma" ile ismen benzerliği olsa da aralarında bir ilişki yoktur.

Atlı cirit, genelde bahar aylarında oynanır. Sayıları değişebilen on beş kişilik gruplar halinde her atlının elinde, boyu 1,5 metre boyunda meşe ağacından soyulmuş sopa bulunur. 100 metre ara ile dizilen takımlardan birinin koşarak hasım takıma sopayı atması ile başlar ve karşılıklı hücumlar ile devam eder. Elindeki sopayı oyuncuya isabet ettiren puan alırken, ata isabet ettiren puan kaybeder. En yüksek puan ise "bağışlayan" yahut "aman tanıyan" oyuncuyadır. Rakibine çok yaklaşmasına ve vurma imkânı olmasına rağmen ciriti atmayan ve bağışlayan en yüksek puanı alır.

Cirit dönem dönem sultanların oyunu olmuştur. Yıldırım Bayezid ve Çelebi Mehmet zamanlarında cirite olan ilgi daha da artmış ve sarayda binicilik (cûndîlik) birimi kurulmuştur. Bizzat I. Ahmet ve IV. Murat'ın bu oyunu oynadığına dair rivayetler vardır. Ciritte at, önemli bir unsurdur. Hatta kaynaklar, IV. Murat'ın bu oyun için yetişmiş 400 atından bahseder. Cirit oyununda her at kullanılmaz. Cirit atları "bahadır" olmadır. Yürekli ve sahibinden önce duruma göre sesiz hamle yapmalıdır.

Cirit oyunu, bir savaş talim oyunu olmasına rağmen, en çok puanın bağışlayana verilmesi ve kazanan centilmen cirit oyuncusuna "Osmanlı" denmesi dikkate alındığında, sade bir savaş oyunu olmanın ötesinde bir durumla karşılaşırız. "Kara Cirit" tabiri ise bağışlamanın olmadığı ve rakibe yakın mesafeden hamle yapan kişilerin oynadığı cirit için kullanılır. Bağışlamak "Osmanlılı" olmakken, bağışlamamak "Kara" olmaktır.

Ciritin en ilginç özelliklerinden biri ise bir oyuncuya dört defa gidilmesinin yasak olmasıdır. Daha da ilginci bunu yapanın rakibini bağışlasa bile, Osmanlı olma hakkını kaybetmesidir. Cirit sadece erkeklerin oynadığı bir oyun değildir. Anadolu'da yakılan türküler, ciritin kadınlar arasında da oynandığını göstermektedir.

Cirit bir yandan erdemlerin bir yandan da var olan kültürün yaşadığı canlı bir oyundur. Affetmenin, her an her şeye hazır olmanın, kadere rızanın, adaletin yaşatıldığı bir oyundur. Anadolu'da cirit oynamak aileler için şeref ve onurdur. Hatta cirit esnasında yaralanan yahut ölen oyuncular için davacı olmak bir yana aileler bundan gurur duyar. Çünkü eski zamanlarda cirit, toplum olarak yaşamanın ve obayı savunmanın talimidir.

“Yaylasında süt sağıyor Elif Ana,

Obasında koç yiğitler at biniyor

Cirit oynuyor şahlanıyor

Zeynep kızım gelin gidiyor

Bu senin düğünün Anadolum”

gibi onlarca mani ve deyiş vardır Anadolu’da kadın ciritçilerin yaktığı. Ne yazık ki cirit gösteri sporu oldu artık. Eski derin manalarını kaybetmeye yüz tuttu. Asya kıtasında oynanmakla birlikte Anadolu’da da eski cazibesini yitirdi.

Çekin kır atımı nalbant nallansın
Kesilen kellemden kanım damlasın
Örtün mendilimi sinek konmasın
Haydi, yiğitler meydan sizindir.
Atımı nallattım yol mu dayanır
Cirit uşakları erken uyanır
Milletimin uğruna kana boyanır
Coş kıratım coş meydan senindir

Cirit oyunu, bir savaş talim oyunu olmasına rağmen, en çok puanın bağışlayana verilmesi ve kazanan centilmen cirit oyuncusuna “Osmanlı” denmesi dikkate alındığında, sade bir savaş oyunu olmanın ötesinde bir durumla karşılaşırız. “Kara Cirit” tabiri ise bağışlamanın olmadığı ve rakibe yakın mesafeden hamle yapan kişilerin oynadığı cirit için kullanılır. Bağışlamak “Osmanlılı” olmakken, bağışlamamak “Kara” olmaktır.

MODERN ÇAĞIN BEYİN HASTALIĞI

ALZHEIMER

Yapılan son araştırmalar, 65 yaşın üzerindeki insanların yüzde beşinin Alzheimer hastalığına yakalandığını ortaya koydu. Yine yapılan araştırmalar, her beş yaş artışında bu oranın ikiye katlandığını ispatlamış durumda. Bu araştırmalara göre 85 yaşında olan insanların yüzde 30 ile 50 arası, bu hastalıkla yaşamını sürdürmektedir. Türkiye özelinde dört yüz bin Alzheimer hastasının olduğu bilinmektedir.

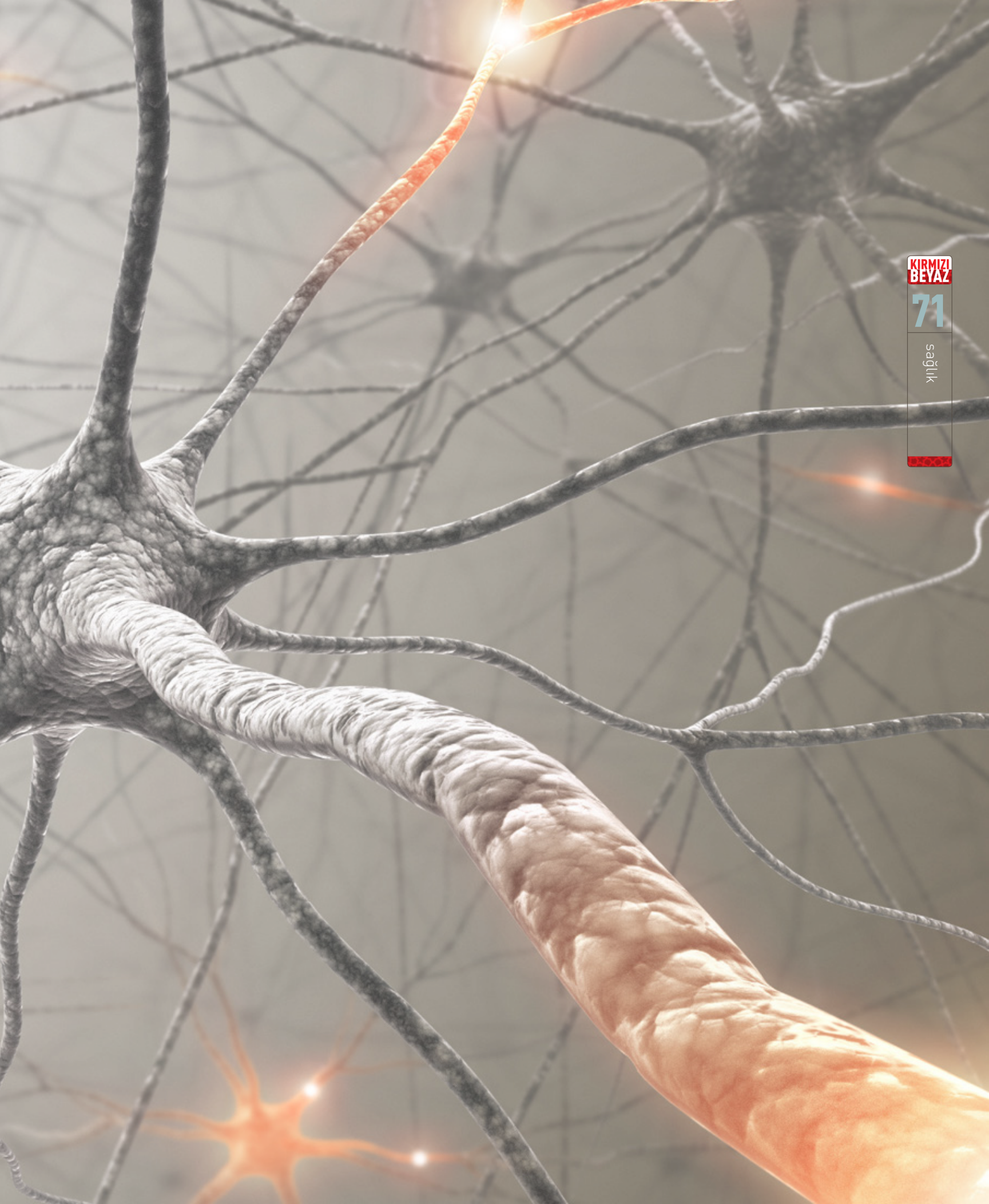
Alzheimer, yaşlılık değil bir beyin hastalığıdır. Kısaca beyindeki hücrelerin ölmesi ile birlikte oluşan süreçle ortaya çıkar. Peki, insan beyinin hücreleri neden ölmektedir? Bilim adamları yıllardır bu sorunun cevabını aramaktadır. Halk arasında bunama olarak bilinen "demans" hastalığı ile sık sık karıştırılan Alzheimer, aslında bunamanın bir çeşidi olarak karşımıza çıkmaktadır. Alzheimer hastalığı ilk kez Alman psikiyatrisi ve nöropataloğu olan Alois Alzheimer (ö. 1915) tarafından tanımlanmıştır.

ALZHEİMER HASTALIĞI NE DEĞİLDİR?

Alzheimer hastalığı kesinlikle yaşlılıkla aynı şey değildir. Yine Alzheimer hastalığı, bir akıl hastalığı olarak da değerlendirilemez. Alzheimer hastalığına yakalanan kişilerin öğrenme yetenekleri artık kalmamıştır. Bunun için bazı davranışları öğretmekte ısrarcı olmak kesinlikle yanlıştır. Halk arasında doğaüstü varlıkların etkisi neticesinde Alzheimer hastası olunduğu inancı ise kesinlikle kabul edilmemelidir.

ÜLKEMİZDE ALZHEİMER HASTALIĞI BİR SORUN MU?

Ülkemizde, yaşlı olanlar için Alzheimer hastalığının belirtileri olan unutma, algı bozuklukları gibi davranışlar doğal karşılandığı için ne yazık ki birçok Alzheimer hastasına teşhis konulamamaktadır. Bunun yanında bilinçli hasta bakıcılarının azlığı ve yatakta hasta bakımı seminerlerinin topluma verilmemesi, bilgili personel gibi birçok mesele ülkemiz için Alzheimer noktasındaki eksiklikler olarak göze çarpmaktadır.

Alzheimer, yaşlılık değil bir beyin hastalığıdır. Kısaca beyindeki hücrelerin ölmesi ile birlikte oluşan süreçle ortaya çıkar.

ALZHEİMER HASTALIĞINDAN KORUNMA

2009 yılında ABD'de yapılan bir çalışma, By-Pass ameliyatı geçirmenin Alzheimer hastalığında risk faktörünü artırdığı neticesine ulaşılmıştır. İlginç olan yaşlılıkta zayıflığın bu risk tablosunda önemli bir yer tutmasıdır. İlaç tedavisi sonuçları ise birbirleriyle çelişik bir durum arz ediyor. Zihinsel faaliyetlerde bulunma, hastalığa yakalanmamak için önerilenler arasında yerini alırken; yalnız yaşamanın, daha da ilginci evli olmamanın hastalığa yakalanma riskini artırdığı gözlenmektedir. Depresyonun Alzheimer hastalığını tetikleyen en önemli etkenlerden olduğu artık ispatlanmış durumda. Tedavi edilebilir bir hastalık olan depresyonun erken teşhis ve tedavisi Alzheimer hastalığına yakalanma riskini azaltmaktadır.

ALZHEİMER HASTALIĞININ TEDAVİSİ

Alzheimer hastalığının evrelerini iki kısma ayırmak mümkün. Birincisi "Bilişsel Belirtiler" evresidir. Bu evrede genelde unutma ile alakalı belirtiler ortaya çıkar. Yolu kaybetme, isimleri hatırlayamama, para hesabını yapamama gibi birçok belirtisi olan bu evre başlangıç sayılabilir. İkinci evre ise "Davranışsal Evre"dir. Hem hasta için hem de bakıcıları için zor dönem aslında ikinci evrede başlar. Bu evrede kişi, mantığa aykırı davranışlar ve inançlar geliştirir. Agresif hareketlerde bulunan hasta bilme ve anlama yeteneğini yavaş yavaş kaybetmeye başlar. Bütün bu evrelerde kesin çözüm olmamakla birlikte süreci yavaşlatabilen çeşitli ilaç tedavilerinden bahsetmek mümkündür. Dünyanın birçok merkezinde bu hastalığın tedavisi için çalışmalar sürmektedir. Ancak kesin çözüm olarak bir ilaç henüz bulunmuş değil.

Halk arasında bunama olarak bilinen "demans" hastalığı ile sık sık karıştırılan Alzheimer, aslında bunamanın bir çeşidi olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünyanın birçok merkezinde bu hastalığın tedavisi için çalışmalar sürmektedir. Ancak kesin çözüm olarak bir ilaç henüz bulunmuş değil.

NUSTAR TELESKOPU

Gökyüzü tutkunlarının, aslında varlıklarının nereden geldiğine dair yaptığı araştırmaların son elli yılda aldığı mesafe dikkate alındığında insan heyecanlanıyor. Birbiri ardına uzaya gönderilen teleskoplar ve bu teleskopların bizlere göndermiş olduğu fotoğraflar, bizleri başka âlemlere doğru yolculuğa çıkarıyor. İşte bu teleskoplardan en sonuncusu NASA tarafından uzaya gönderilen NuStar (Nuclear Spectroscopic Telescope Array) teleskobu.

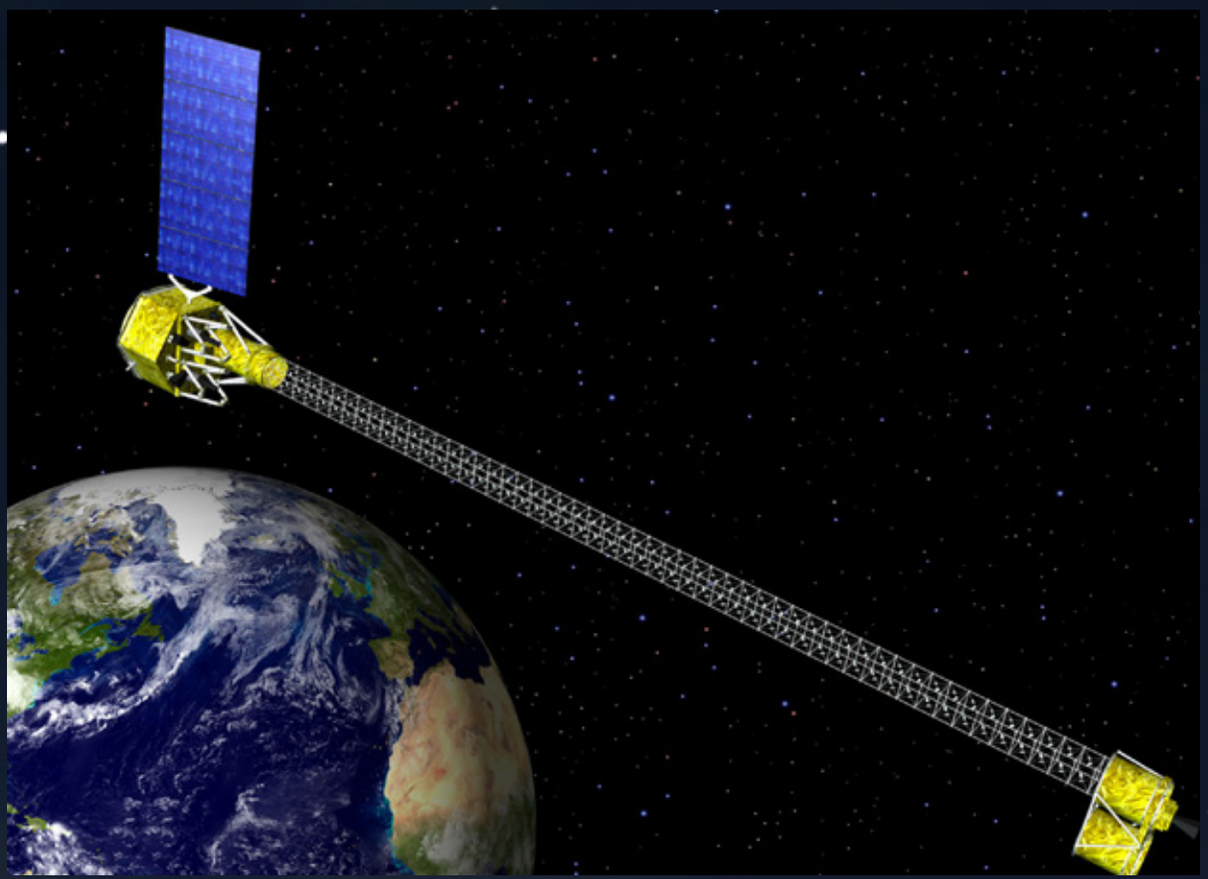
İnsanlık, var olduğundan beri semaya merak duymuştur. Geceleri binlerce yıldızın dünyaya göz kırpan ışık gösterilerinin etkisinden kurtulamayan insanoğlu, tarih boyunca gözlerini gökyüzüne çevirmiştir. İnsan aklını zorlayan matematik hesaplamaları ve eski dinlerin etkisi ile gökyüzü üzerine kurulan teoriler, gün geçtikçe tarih oluyor.

NuStar, uzaydaki toz ve gaz bulutlarının arasındaki yüksek enerjili X ışınlarına odaklanarak, galaksilerin merkezindeki devasa kütleli kara delikleri, patlamış yıldızların kalıntılarını ve yıldızlara ait diğer nadir bulunan nesneleri araştıracak. 165 milyon dolara mal olan teleskop, 13 Haziran'da, TSİ 17.30'da fırlatıldı.

Büyük Okyanus'taki, ABD'ye ait Hawaii ile Avustralya arasında yer alan Kwajalein Atölü'nden fırlatılan NuStar, gözle görülmeyen kara delikler etrafında oluşan ve bunlar hakkında bilgiler veren X ışınları vasıtasıyla, eskiden bilinen kara delikleri gözlemleyecek ve gizli kalmış durumdaki kara deliklerin haritasını çıkaracak.

NuStar'ın öncelikli olarak hedefi kara deliklerdir. "Bir yıldız patlayınca ya da ölünce geriye ne kalır?" sorusu, uzun yıllardır insanlığı meraklandırıyor. İşte bu noktada, NuStar son yıllarda bilinmezlikler ifade eden kara deliklerin aydınlanması adına çok iyi bir fırsat doğuruyor. Kara delikler hakkında elde edeceğimiz her bilgi, bizi ilk

patlama hakkında daha sağlam teoriler kurma noktasında da yardımcı olacak. Daha hassas kamera ve daha güçlü çekim yeteneklerine sahip NuStar, uzay araştırmacılarını şimdiden heyecanlandırmışa benziyor.

NASA'dan yapılan açıklamaya göre NuStar, evrenin en karanlık ve en esrarengiz noktalarını bizler için bilinir kılacak. GEMS adı verilen ve NASA tarafından uzaya gönderilmesi ertelenen teleskopun birçok özelliğini taşıyan NuStar, bu ertelemeden doğacak zaman kaybını da telafi edecek.

Peki, NuStar nasıl çalışıyor? Uzmanlar NuStar'ın çalışma düzeneğini en anlaşılır şekilde şöyle açıklıyor: "Dişçinizin muayenehanesinde kullanılana benzer x-ışınları sağdaki uçtan teleskoba girip, birbirine paralel iki ayna takımı üzerinde sektirildikten sonra sol tarafta yer alan algılayıcı üzerinde odaklanıyor. Mercekler ve algılayıcı arasında uzun ama hafif bir direk yer alırken, tüm bu düzenek enerjisini sol üst tarafta yer alan güneş panellerinden alıyor."

NuStar'ın yarattığı heyecanın bir kısmı yalnızca görmeyi umduğumuz şeylerden değil, evrene yeni bir gözle bakarak, bizim için tamamen bilinmez durumda bulunan yepyeni neler keşfedebiliriz düşüncesinden ileri geliyor. Bütün bu olağanüstü yeteneklere rağmen NuStar'ın planlanan ömrü iki yıl.

NuStar'ın yarattığı heyecanın bir kısmı yalnızca görmeyi umduğumuz şeylerden değil, evrene yeni bir gözle bakarak, bizim için tamamen bilinmez durumda bulunan yepyeni neler keşfedebiliriz düşüncesinden ileri geliyor.

EL YAPIMI KILIÇ VE BIÇAK SANATI

Bıçak ve Kılıç ustalığının zorluğu her ustanın elinden anlaşılır, derler. Demir ustaları, sabrın timsalidir. Demir ustaları, emeğin timsalidir. Çünkü demir, en zor terbiye olan madendir ve demir ustaları bu madenleri terbiye etmeye talip olmuştur. Yıllarca bıkmadan, usanmadan, sabırla sallanan çekiçler, ustanın hareketlerini en ince ayrıntısına kadar ezberlemek ve artık ustayım demek... 30 yıllık, belki de 40 yıllık emek...

Eskiden erliğin göstergesi olan, er meydanında gönüllere korku salan seslerin nedeni olan işlemeli kılıçlar sadece savaş aleti olmaktan başka bir şey ifade ediyordu. Birbirinden farklı boylarda ve şekillerde yapılan kılıçların gölgesinde kurulurdu devletler. Her kılıç, meydanda sahibinin yüzünü kara çıkarmamak için savaşır, adeta kendini feda ederdi. Yiğit, kılıcından tanınır; kılıç, yiğidini tanıtırdı. Kılıç teslim etmek, kılıçtan geçirmek gibi birçok deyime konu olan kılıç, bir yaşam tarzının göstergesiydi kuşkusuz.

Savaş meydanları, artık kılıçların boy gösterdiği yer olmaktan çıktı. Bu durum kılıç sanatının bir hobiye dönmesine neden oldu. Kılıçlar artık erler için değil, ziyaretçiler ve şovmenler için yapılıyor. Teknoloji ile beraber el tezgâhlarındaki çekiç seslerinin yerini makineler almaya başladı.

Savaş meydanları, artık kılıçların boy gösterdiği yer olmaktan çıktı. Bu durum kılıç sanatının bir hobiye dönmesine neden oldu. Kılıçlar artık erler için değil, ziyaretçiler ve şovmenler için yapılıyor. Teknoloji ile beraber el tezgâhlarındaki çekiç seslerinin yerini makineler almaya başladı. Artık derin manaların yüklendiği, sağlamlığın ve keskinliğin esas olduğu kılıçlar, yerlerini görselliğin ön planda olduğu yapmacık kılıçlara bıraktı.

Bütün geleneksel sanatlarda olduğu gibi, el yapımı bıçak sanatı da teknoloji ile zor bir sınav vermekte. Bundan çok değil 40-50 yıl önce Bursa ve Trabzon'da var olan bıçak ustaları, teknolojiye biraz yenilmiş gibi duruyor.

Artık derin manaların yüklendiği, sağlamlığın ve keskinliğin esas olduğu kılıçlar, yerlerini görselliğin ön planda olduğu yapmacık kılıçlara bıraktı. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, Anadolu'nun dört bir yanında varlık mücadelesi veriyor kılıç ustaları.

Kılıç denince akla Yatağan gelir. Yatağan asırlardır piyadelerden yeniçerilere, deniz leventlerinden sultanlara kadar Osmanlı devletinin en gözde kılıç merkezi olmuştur. Hâlâ birçok kılıç ustasının bulunduğu Denizli'nin Yatağan kasabası, kılıç meraklılarını bekliyor. Kılıç, savaş meydanlarında olmasa da meraklılar için göz önünde duran derin anlamlar ifade ediyor.

Demirin şekle girdiği bir başka güzellik de el yapımı bıçaklardır. Bıçak taşımanın bir tarz olduğu günleri geride bıraksak bile hâlâ el yapımı bıçakların hayranları var Anadolu'da. Bıçak yapılırken keskinlik ve dayanıklılık dikkate alınıyor kuşkusuz. Hâlâ bıçak ustaları bıçaklarında kendi tarzlarını ve sembollerini yaşatıyorlar.

Bütün geleneksel sanatlarda olduğu gibi, el yapımı bıçak sanatı da teknoloji ile zor bir sınav vermekte. Bundan çok değil 40-50 yıl önce Bursa ve Trabzon'da var olan bıçak ustaları, teknolojiye biraz yenilmiş gibi duruyor. Özel müdavimleri hariç, pek sorulmaz olan el yapımı bıçaklar, el emeği olmaları, helal kazancın ve alın terinin vücut bulmuş hali olmaları nedeniyle nispeten biraz pahalı oluyor.

El yapımı bıçak denince akla ilk gelen yerlerin başında Sürmene geliyor. Trabzon'un şirin bir kasabası olan Sürmene, yüz yıllardır kendilerine has bıçak üreten ustaların yaşadığı bir belde. Sayıları son zamanda azalsa da asil ustalar, hâlâ Sürmene Kaması olarak bilinen özel bıçakları sayesinde geçimlerini temin edebiliyorlar.

Aslında Demircilik Sanatı Sürmene'de bulunan demir madenine dayanır. Milattan öncelerine kadar uzanan tarihi ile bu demir madeni, Sürmene halkının uzun yıllar geçim kaynağı olmuş. Karadeniz'in heybetli dağlarından çıkarılan demir, Sürmeneli ustaların elinde birer sanata dönmeye devam ediyor.

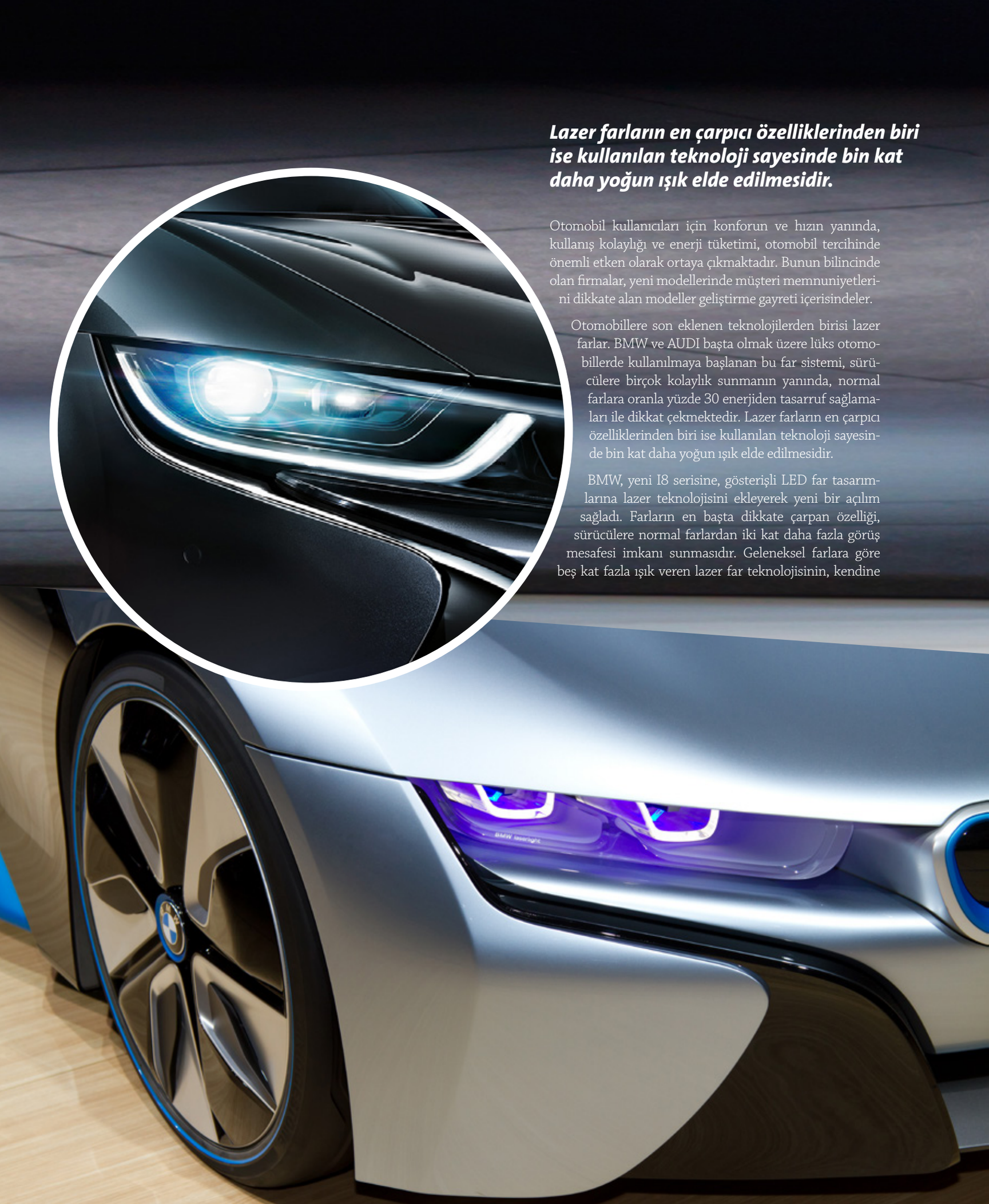
OTOMOBİL TUTKUNLARININ YENİ GÖZDESİ

LAZER FAR SİSTEMİ

Teknoloji ve tasarımın yarıştığı ortak alanlardan birisi kuşkusuz otomobil sektörüdür. Otomobil teknolojisine her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Firmalar otomobillerin tasarımına önem verdikleri kadar, kullanılan teknolojiye de önem vermek zorundadır. Lazer Far Sistemleri bu kaygının ortaya çıkarttığı en yeni gelişmelerden biri.

ncept

Lazer farların en çarpıcı özelliklerinden biri ise kullanılan teknoloji sayesinde bin kat daha yoğun ışık elde edilmesidir.

Otomobil kullanıcıları için konforun ve hızın yanında, kullanış kolaylığı ve enerji tüketimi, otomobil tercihinde önemli etken olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun bilincinde olan firmalar, yeni modellerinde müşteri memnuniyetlerini dikkate alan modeller geliştirme gayreti içerisindeler.

Otomobillere son eklenen teknolojilerden birisi lazer farlar. BMW ve AUDI başta olmak üzere lüks otomobillerde kullanılmaya başlanan bu far sistemi, sürücülere birçok kolaylık sunmanın yanında, normal farlara oranla yüzde 30 enerjiden tasarruf sağlamaları ile dikkat çekmektedir. Lazer farların en çarpıcı özelliklerinden biri ise kullanılan teknoloji sayesinde bin kat daha yoğun ışık elde edilmesidir.

BMW, yeni I8 serisine, gösterişli LED far tasarımlarına lazer teknolojisini ekleyerek yeni bir açılım sağladı. Farların en başta dikkate çarpan özelliği, sürücülere normal farlardan iki kat daha fazla görüş mesafesi imkanı sunmasıdır. Geleneksel farlara göre beş kat fazla ışık veren lazer far teknolojisinin, kendine

has çalışma prensibi var. Lazer farlardan çıkan bu etkileyici ve güçlü ışık, küçük lazer diyotları tarafından üretilmektedir. Diyotlar tarafından üretilen ışık, fosforlu malzemeler tarafından şekillendirilmektedir. Bütün bu işlemler sonrasında beyaz, saf ve son derece parlak ışık elde etmek mümkün hale gelmektedir. BMW'nin bu sistemle ürettiği araçların piyasaya çıkması zaman alacağa benziyor. Ayrıca bu teknolojiye sahip araçların fiyatlarının ne kadar artacağı da başka bir sorun olarak otomobil meraklılarının gündemini meşgul ediyor.

Artık gece sürüşleri eskisinden daha keyifli hale gelecek. Görüş mesafesinde elde edilen netlik ve alan, gece karşılaşılan kazaların azalmasına sebep olacak. Büyük bir yarışın boy gösterdiği otomobil sanayisinde, farlar noktasında yapılan bu köklü değişim, yeni yarış alanlarının ortaya çıkmasına neden olacak gibi görünüyor.

BMW ve AUDI başta olmak üzere lüks otomobillerde kullanılmaya başlanan lazer far sistemi, sürücülere birçok kolaylık sunmanın yanında normal farlara oranla yüzde otuz enerjiden tasarruf sağlıyor.

DÜNYANIN ÖNDE GELEN YÜZ NAKLİ UZMANIMIZ

PROF. DR. MEHMET MUTAF

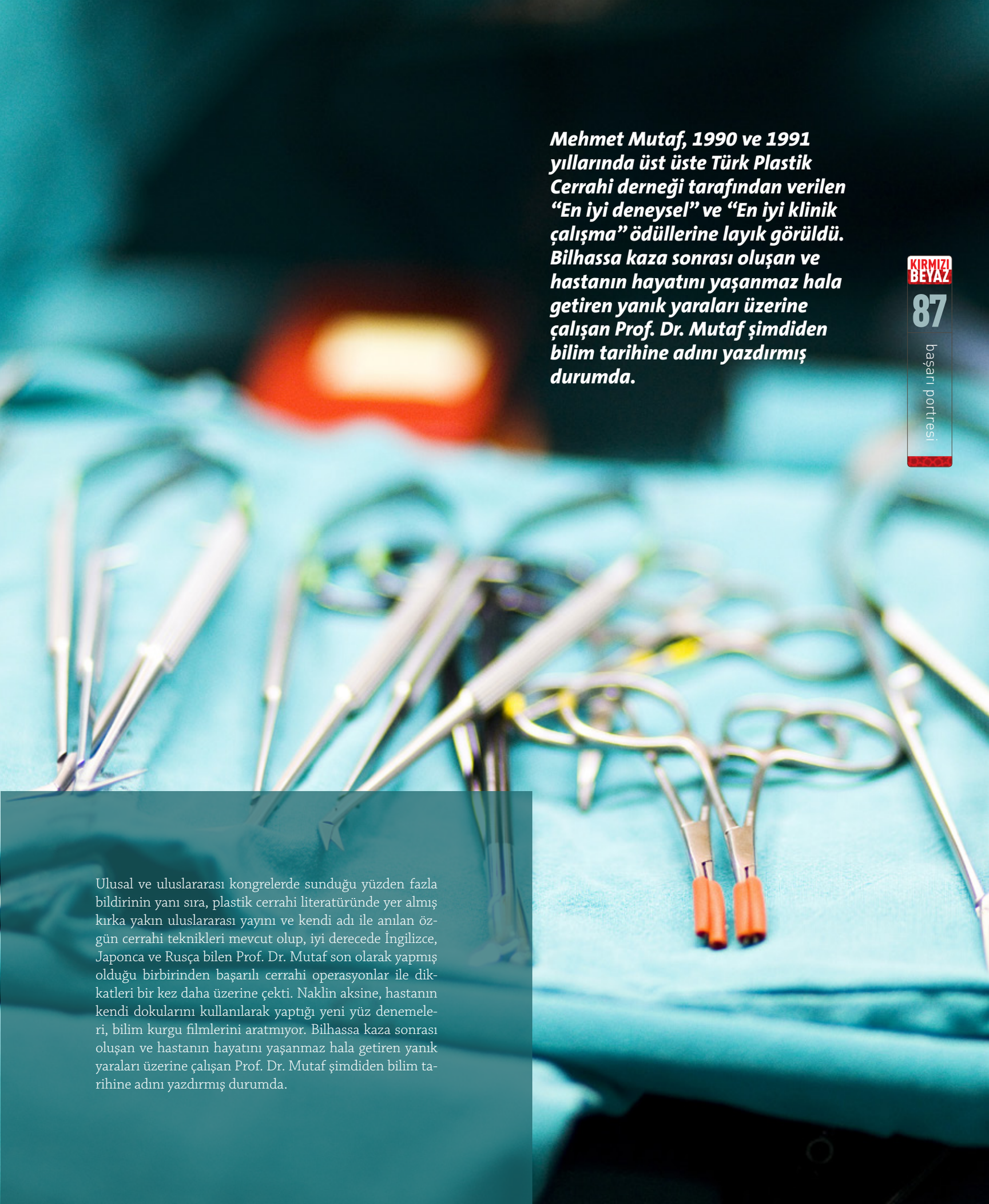
Son zamanlarda Türkiye, tıp alanında kendisinden söz ettirmeye başladı. Özellikle yüz nakli noktasında elde edilen başarılar bir hayli ilgi topluyor. Bunun son örneği eski bir pop sanatçısı ve aynı zamanda bilim adamı olan Mehmet Mutaf'ın yapmış olduğu ameliyatlardır. Mutaf, yüz nakli yerine hastanın kendi dokularını kullanarak olmaz denileni başardı ve tıp tarihine adını altın harflerle yazdırdı. Onun sayesinde ilk defa bir hastaya kendi dokuları kullanılarak bir yüz yapıldı.

Mehmet Mutaf, 1962 yılında Gaziantep'te doğdu. Başarılı bir eğitim hayatı geçiren Mutaf Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni 1986 yılında bitirdi. Aynı yıl, plastik ve rekonstrüktif cerrahi ihtisasını kazandı. Mutaf'ın hayatı adeta başarıların birbirini izlemesinden oluşuyor. Bu başarılarından ilki Ankara Numune Hastanesi 2. Plastik Cerrahi Kliniği'nde yaptığı ihtisası sırasında 1990 ve 1991 yıllarında üst üste Türk Plastik Cerrahi derneği tarafından verilen "En iyi deneysel" ve "En iyi klinik çalışma" ödüllerine layık görülmesi oldu. Prof. Dr. Mutaf, 1992 yılında plastik ve rekonstrüktif cerrahi uzmanı oldu. Eğitim hayatına yurtdışı deneyimi katan Prof. Dr. Mutaf, burs desteği ile Japonya'ya giderek 2 yıl, Nagazaki Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik Cerrahi Kliniği'nde mikrocerrahi ağırlıklı araştırmalar yaptı. Kısa bir aranın ardından aynı üniversiteye dönen Prof. Dr. Mutaf Japonya'da 3 ay daha kalıp, araştırmalarını tamamladıktan sonra yurda kesin dönüş yaptı.

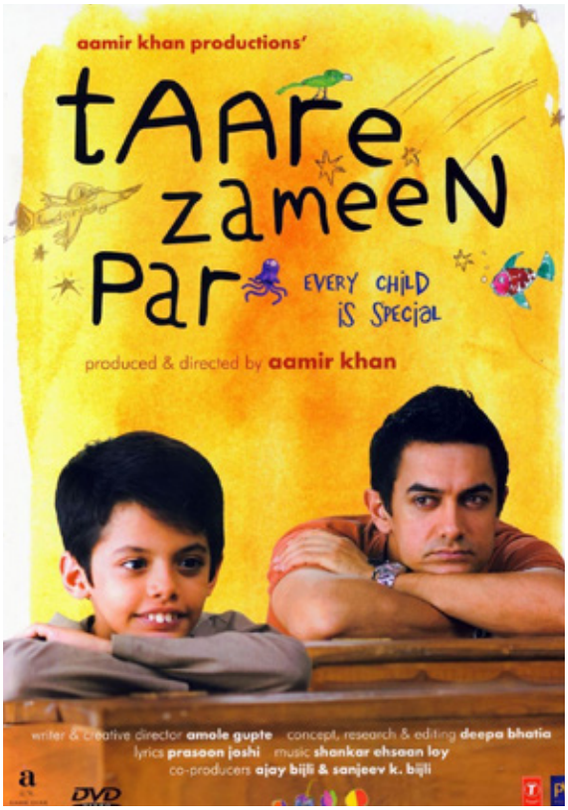
Yurda dönüşünün ardından Gaziantep Devlet Hastanesi'ne plastik cerrahi uzmanı olarak atandı. Mecburi hizmetini tamamladıktan sonra devlet memurluğundan istifa ederek, aynı şehirde serbest hekimlik yapmaya başlayan Prof. Dr. Mutaf, 1995 yılında Güneydoğu Radyo Televizyonu'nca halkın oylarıyla yapılan bir anket sonucu "Yılın Doktoru" seçilerek parlak kariyerine bir ödül daha eklemeyi başardı. 17 Mayıs 2000 tarihinde yardımcı doçent olarak Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik Cerrahi Anabilim Dalı Başkanlığı görevine atandı. 2 Kasım 2000 tarihinde doçent oldu. 18 Mayıs 2001'de Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı olarak çalışmaya başlayan Prof. Dr. Mutaf, 6 Mart 2007 itibarı ile profesör unvanı almış olup, halen bu görevi sürdürmektedir.

Mehmet Mutaf, 1990 ve 1991 yıllarında üst üste Türk Plastik Cerrahi derneği tarafından verilen "En iyi deneysel" ve "En iyi klinik çalışma" ödüllerine layık görüldü. Bilhassa kaza sonrası oluşan ve hastanın hayatını yaşanmaz hala getiren yanık yaraları üzerine çalışan Prof. Dr. Mutaf şimdiden bilim tarihine adını yazdırmış durumda.

Ulusal ve uluslararası kongrelerde sunduğu yüzden fazla bildirinin yanı sıra, plastik cerrahi literatüründe yer almış kırka yakın uluslararası yayını ve kendi adı ile anılan özgün cerrahi teknikleri mevcut olup, iyi derecede İngilizce, Japonca ve Rusça bilen Prof. Dr. Mutaf son olarak yapmış olduğu birbirinden başarılı cerrahi operasyonlar ile dikkatleri bir kez daha üzerine çekti. Naklin aksine, hastanın kendi dokularını kullanılarak yaptığı yeni yüz denemeleri, bilim kurgu filmlerini aratmıyor. Bilhassa kaza sonrası oluşan ve hastanın hayatını yaşanmaz hala getiren yanık yaraları üzerine çalışan Prof. Dr. Mutaf şimdiden bilim tarihine adını yazdırmış durumda.

HER ÇOCUK ÖZELDİR

Filmin Adı: Taare Zameen Par (Her Çocuk Özeldir)
Yönetmen: Aamir Khan, Amole Gupte Ve Ram Madhvani
Oyuncular: Darsheel Safary Ve Aamir Khan
Yapım Yılı: 2007

Filmde Ishaan'nın annesi oğlunun sürekli yanında olan ve onu destekleyen kişi olarak görünürken; Ishaan'nın babası ise belkide hayatın acı gerçeklerini bildiği için oğlu ile bir türlü barışamayan ve oğlunu kabullenemeyen kişi olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'de gösterime girmese de dünyada büyük ses getiren ve bir çok sinema eleştirmeni tarafından unutulmaz filmler arasında sayılan "Her Çocuk Özeldir" filmini izlemediyseniz muhakkak izleme listesine dâhil etmelisiniz. Hintli yönetmen Aamir Khan'ın hem yönetmen hem de oyuncu olarak görev aldığı film, tam anlamı ile bir eğitim sistemi eleştirisi. Herkese tanıdık bir hikâye üzerinden eğitim sistemini eleştiren yönetmen Khan, az bütçe ile büyük başarı elde etti. Filmde harfleri ve sayıları algılama problemi yaşayan Ishaan çevresi ve ailesi tarafından tembel geri zekalı muamelesi görür. Bu tutum Ishaan'ın hayatını yaşanmaz bir hale çevirir. Ailesinin radikal bir kararı ile yatılı okula gönderilen Ishaan için hayat, daha da zorlaşmıştır. Bütün derslerinde başarısız bir öğrenci olan Ishaan, 3.sınıfta olmasına rağmen okuma

yazmayı bir türlü öğrenemez. Her şeyin bittiği bir anda okula gelen resim öğretmeni Ishaan için umut olur. Yaptığı özel eğitim çalışmaları ve yöntemleri ile alışılmışın dışında eğitim sistemine göğüs geren resim öğretmeni Nikumbh, hayatta ki bütün umudunu kaybetmiş Ishaan'ın adeta yeniden hayat bulmasına vesile olur.

Filmde merkeze alınan bir diğer konu ise disleksili hastası olan bir çocuğun ailesinde oluşan sorunlardır. Ishaan'ın babası annesinin tam aksine keskin ve sert tutumludur. Adeta Ishaan'ın doğumundan ve hayatından utanır. Bu durum Ishaan'ın hayatını cehenneme çevirir.

Film bütün eğitimcilerin muhakkak izlemesi gerek ufak açıcı bir şaheser. Herkesin aynı kalıp içerisinde düşünülemeyeceğinin ve bu tür yaklaşımların telafisi imkânsız sorunlar çıkaracağının en bariz örneklerini içeren film eğitimde tek tipliliğe ve başarı için tek tip değerlendirme sistemine köklü bir eleştiri getiriyor.

Aile ve toplum içerisinde ötelenmiş ve ötekileştirilmiş olan Disleksili hastalarına dikkat çeken film, bu hastalığının doğru bir eğitim ile aşılabileceğini ortaya koyuyor. Hastalığın aşıla bilmesi için birinci görev her zaman ki gibi anne babaya düşmektedir. Filmde Ishaan'nın annesi oğlunun sürekli yanında olan ve onu destekleyen kişi olarak görünürken; Ishaan'nın babası ise beklide hayatın acı gerçeklerini bildiği için oğlu ile bir türlü barışamayan ve oğlunu kabulleneme-
yen kişi olarak karşımıza çıkıyor.

Film, Hint filmlerinden alışık olduğumuz gibi bol müzik ve duygusal sahneler ile dolu. Kostümlerdeki renk zenginliği Hint filmlerinden alışık olduğumuz diğer hususlar. Son olarak ise filmin sonunu merak edenler için burada susalım ve başta eğitimciler olmak üzere bütün aileleri filmi hemen izlemeye davet edelim... İyi seyirler.

Filmde merkeze alınan bir diğer konu ise disleksili hastası olan bir çocuğun ailesinde oluşan sorunlardır. Ishaan'ın babası annesinin tam aksine keskin ve sert tutumludur. Adeta Ishaan'ın doğumundan ve hayatından utanır. Bu durum Ishaan'ın hayatını cehenneme çevirir.

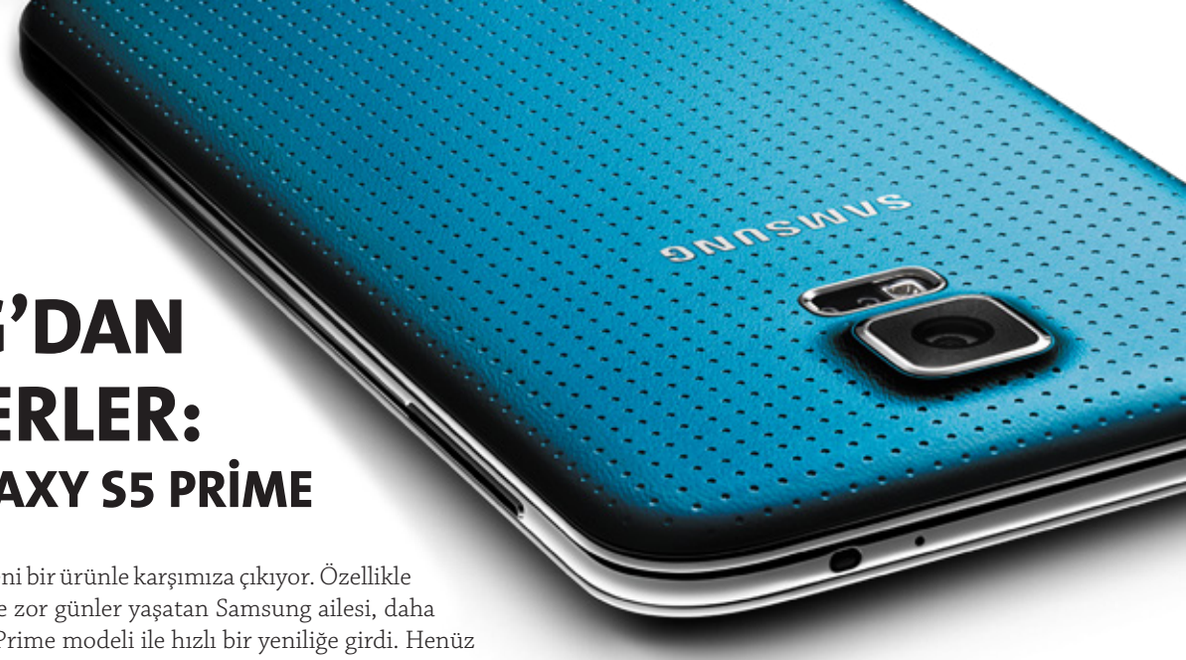
HAYATIN İÇİNDEKİ TEKNOLOJİLER

Teknoloji hayatın farklı pek çok alanını kuşatıyor. Bunu yaparken alışkanlıkları değiştirmeyi yerine yenilerini ikame etmeyi hedefliyor. İlham veren fikirler birbiri ardına geliyor ve ilginç kompozisyonlar meydana geliyor.

GOOGLE GLASS: MUHTEŞEM ÖTESİ GÖZLÜK

Google'ın kurucularından Sergey Brin tarafından geçen yıl tanıtılan ve merakla beklenen Google Class sonunda piyasaya çıktı. Kısa sürede tükenen gözlük, görenleri hayran bıraktı. Peki, ne işe yarıyor bu muhteşem gözlük? Kullanıcıların sağ üst gözüne yerleştirilerek kullanılan gözlük, internet erişimi sağlıyor, video ve fotoğraf çekimi yapabiliyor. Sesli bir komutla gözlük bütün özelliklerini yerine getirebiliyor. Küçük bir prizma ekrana sahip gözlük, adeta projeksiyon mantığı ile çalışıyor. Ekranda belirlenen görüntüler göze yansıtılıyor ve insan zihninde 25 inçlik bir ekran oluşması sağlanıyor. Bütün bunlar olurken normal görmeniz engellenmiyor. Fotoğraf ve video çekmek, video konferans yapmak, sanal yol tarifi almak, mesaj göndermek, internette arama yapmak, farklı diller arasında çeviri yapmak, bulunduğunuz konumun özelliklerine göre anlık bilgi almak gibi birçok işlemi yapmanıza olanak sağlayan Google Gözlük beklediği ilgiyi gördü. Kullanıcılara 5 çeşit renk seçeneği sunan gözlüğün teknik özellikleri arasında; Android 4.0.4 işletim sistemi, 16 GB'lık hafıza, 1 GB RAM, 1,2 GHz çift çekirdekli ARM Cortex-A9 veya OMAP 4430 işlemciler, 5 MP 720p görüntü kalitesinde kamera, WiFi, GPS ve Bluetooth bulunuyor. Glass ile fotoğraf çekmek için "OK Glass, take a picture" demeniz yeterli. Herhangi bir işlem yapmadan "OK Glass" komutu sistemlerin çalışmasına yeterli oluyor. Glass'da komutla arama şu an için sadece on kişi ile sınırlı. Kuşkusuz Glass'ın en ilginç ve etkileyici özelliği, kafanızı çevirdiğiniz yere göre kendisini konumlandırması. Adeta sizden bir parça oluyor.

SAMSUNG'DAN YENİ HABERLER:
SAMSUNG GALAXY S5 PRİME

Teknoloji devi Samsung her gün yeni bir ürünle karşımıza çıkıyor. Özellikle akıllı telefon pazarında rakiplerine zor günler yaşatan Samsung ailesi, daha S5 ile yeni tanışmamıza rağmen, Prime modeli ile hızlı bir yeniliğe girdi. Henüz resmi olarak duyurulmamasına rağmen Prime'a ait ilk video yayımlandı. Prime modelinin, Haziran ayında piyasada olması bekleniyor. Full HD özelliğine sahip olacağı bildirilen telefonda, çözünürlüğün geliştirilerek yeni bir boyuta taşınacağı ifade ediliyor. Peki, fiyatı ne olacak? Prime'ın fiyatının ne olacağı kesin olarak bilinmese de 880 dolar civarı olacağı şimdiden konuşulmaya başlandı. Ekran noktasında yenilikler taşıyacağı iddia edilen Prime'ın 5,2 inçlik, 2.560x1.440 çözünürlüklü bir ekranla donatılması bekleniyor. Bazı raporlar, S5 Prime'ın daha yeni, dört çekirdekli 2.5GHz Snapdragon 805 işlemcisiyle geleceğini öne sürüyor. Bunun yanında telefonun 3GB RAM ve Adreno 420 GPU'yla gelebileceğine dair iddialar da var.

GİYİLEBİLİR TEKNOLOJİ: SAMSUNG GEAR FİT

İlk Amoled giyilebilir olma özelliği taşıyan cihaz Samsung Gear Fit piyasaya çıktı. Moda, fitness ve kullanım kolaylığı üstün teknoloji le buluştu. Fit kullanıcısına iletişimden uzak kalmadan özgür kalma olanağı sunuyor. Super AMOLED özelliğine sahip olan Fit kullanıcıları hareket halinde iken e- posta, SMS, çağrı alarmı, Galaxy akıllı telefonlarından gelen bildirimlere anında ulaşma imkânı sunuyor. Siyah, turuncu ve gri seçeneklerinin sunulduğu üründe egzersiz tavsiyeleri de sunuluyor. Samsung Mobil İletişim Bölümü Başkanı Shin, ürün hakkında şöyle diyor: "Samsung, giyilebilir mobil teknolojilerin bir sonraki neslinin tüketicilerin farklı ilgi alanları ve ihtiyaçlarını doğrudan yansıtabilmesi gerektiğini biliyor. Bu vizyonumuz doğrultusunda Gear ürün portföyümüz, aktif bir yaşam tarzı için tasarlanan Gear Fit dâhil olmak üzere, farklı yaşam tarzları için benzersiz cihazlarla genişlemeye devam edecek."

KÜLTÜR-SANAT AJANDA:

İKÜ Akıngüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi (E-5 Karayolu üzeri Ataköy Kampüsü Bakırköy İstanbul
17 Aralık Çarşamba 2014
Saat: 19: 00

AŞIK ATIŞMALARI GECESİ

Kurulduğu 6 Kasım 2016 yılından beri her Pazartesi ve Çarşamba yaptıkları sistematik prova ve verdikleri tematik konserler dikkatleri üzerine çeken İstanbul Kültür Üniversitesi Türk Halk Müziği Korosu Bülent Kılıçarslan şefliğinde çalışmalarına devam ediyor. Karma topluluk özelliği taşıyan grubun en ilginç yanı ise üyelerini üniversite öğrencileri, dekanı, öğretim görevlisi, üniversite personeli hatta öğrenci velilerinin oluşturması. İstanbul da tematik konserlerinden birine daha imza atacak olan grup bu defa 17 Aralık akşamı Karslı iki aşık ozanı Enser Şahbazoğlu ve Bilal Ersarı'yı İKÜ Akıngüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi'nde konuk ediyor. Âşıklık mesleği ve âşık atışmaları Anadolu'nun yüz yıllardır sürdürdüğü bir gelenek. Bu geleneği yeni nesillere taşıma amacı güden grup âşık atışmasının merkeze alınacağı bir etkinlik düzenliyor. Programda ilk yarıda kora kendisi karşılıklı âşık atışmaları söylerken ikinci yarıda sahne usta âşıklara devredilecek ve Karslı âşıklar bin yıllık geleneğin son örneklerini sergileyecek... Şimdiden keyifli dinlemeler...

ARTER (İstiklal Cad. No:211 Beyoğlu İstanbul)
18 Eylül Perşembe2014 - 04 Ocak Pazar 2015

GÖÇEBE BAKIŞ - GÜNEYDOĞU ASYA'DAN ÇAĞDAŞ SANAT

Arter' geçen Eylül Ayı ortalarında gösterime giren ve Güneydoğu Aysa çağdaş sanatına odaklanan bir grup sergi gösterimi 2015 Ocak ayına kadar devam ediyor. Küratörlüğünü araştırmacı Lola Lenzi'nin üstlendiği sergide 36 sanatçıdan 40'ı aşkın eser sergileniyor. Birçok Asya ülkesinden yapıtların yer aldığı sergiye "Göçebe Bakış" ismi verilmiş. Birey ve Toplum kavramlarının merkeze alındığı çalışmalarda Endonezya, Tayland, Filipinler, Singapur, Myanmar, Kamboçya, Vietnam ve Malezya gibi Asya ülkeleri vatandaşlarının toplumsal ve bireysel çekişme ve gelgitlerini görmek mümkün. Ayrıca sergi için özel olarak üretilmiş olan yerleştirmeler, videolar, ses işleri, fotoğraflar ve performanslar katılımcıların beğenisine sunulmuş. Sergiye katılacak sanatçıların arasında; Alwin Reamillo, Araya Rasdjarmrearnsook, Aung Ko, Aung Myint, Bui Cong Khanh, Melati Suryodarmo, Mella Jaarsma, Michael Shaowanasai, Nguyen Van Cuong, Restu gibi bulunuyor.

7-17 Aralık Konya

HZ. MEVLÂNA'NIN 741. VUSLAT ANMA ETKİNLİKLERİ

Hz. Mevlâna denince akla çağları aşan ve çağlara nefes veren bir aşkın hikâyesi gelir. Uzun bir seferden sonra kendisine ve ailesine Konya'yı vatan edinen Mevlâna, İslam anlayışına getirdiği ilahi aşk yorumu ile dilleri ve milletleri aşan bir üne kavuşmuştur. Hz. Peygamber'e olan sıkı bağlılığını 'Men bende-i Kur'ânem eger cândârem / Men hâk-i rehi Muhammed Muhtârem' yani 'Yaşadığım sürece Kur'an'ın kölesi, Hazret-i Muhammed'in ayağının tozuyum...' dizeleri ile dile getiren Hz. Mevlâna ölümü düğün gecesi olarak nitelemiştir. İşte bu coğrafyada gönlüne ilahi aşktan nefhalar üflenmiş Hz. Mevlâna sevenleri her yıl olduğu gibi bu yılda vuslatın yani sevgiliye kavuşmanın 741. sene-i devriyesini Konya'da kutlamaya hazırlanıyor. Hz. Mevlâna'yı sevenler 7-17 Aralık günleri arasında icra edilecek olan vuslat etkinlikleri ile ilgili geniş bilgiyi Konya valiliğinin resmi sitesinden öğrenebilirler. Son bir not etkinlikler katılım bilet ile sağlanacaktır.

GUGUK KUŞU

Ünlü yazar Ken Kesey'in romanından sinemaya uyarlanan beyaz perdenin başyapıt filmleri arasında yer alan 1975 yapımı "Guguk Kuşu" (One Flew Over Cucko's Nest), Şakir Gürzümar yönetiminde sahnelenmeye başlanacak. Oyuncu kadrosunda birçok ünlü ismi barındıran tiyatro oyunu tiyatro sevenlerin ilgisini şimdiden çekmişe benziyor. "Guguk Kuşu" tutuklu olduğu cezaevinde çalışmaktan kurtulmak için deli taklidi yaparak güvenlik önlemleri daha az olan bir akıl hastanesine sevk edilen bir mahkûmun (McMurphy / Oktay Kaynarca) burada geçirdiği zamanı işliyor. Yönetimle ciddi bir çatışma içine giren deli Mahkûm McMurphy'un haline bir dizi olayla renk katan yönetmen bu dünyada akıllı olmanın deli olmaktan daha zor olduğu fikri izleyiciye ulaştırılıyor. Başrollerinde Oktay Kaynarca, Tarık Ünlüoğlu, Deniz Uğur, Tuba Ünsal, Levent Can,Kevork Türker ve Kayhan Yıldızoğlu'nun olduğu 20 kişilik dev kadrosuyla sanat severleri bekleyen "Guguk Kuşu" oyununa 7 yaşından küçük çocuklar alınmamak ayrıca 7 yaş ve üzeri bilete tabi tutulmakta. İyi seyirler...

Zorlu Center PSM Drama Sahnesi
(Zorlu Center Beşiktaş İstanbul)
13-24 ARALIK 2014
Saat: 20:30

YENİ YIL GÖSTERİSİ: ENDÜLÜS AKŞAMLARI

İstanbul'un kalbinde bir Endülüs Akşamı sizi bekliyor. Işıl-Manuel Reina çifti, kendi grupları ve dans okullarıyla birlikte 23 Aralık akşamı sanatseverlerle buluşacak. Çift, Dansın ve ritmin büyüsüyle, izleyenlere flamenko'nun en güzel örneklerini sergileyecek olan muhteşem bir şölene hazırlanıyor. Dünyada İspanyol dansı olarak bilinen flamenko aslında uzun yıllar doğu medeniyetine beşiklik etmiş bir medeniyetin yani bir Endülüs medeniyetinin dansı. Reina, flamenkonun diğer pek çok danstan ayrılan en önemli özelliği olarak; dansın konusu ne olursa olsun umutsuzluk taşımamasını zikrediyor. Kimi zaman aşk, kimi zaman ayrılık, kimi zaman ölümün anlatılır flamenko... Buna rağmen her konuda hayatla mücadele ve yaşam sevinci öne çıkar. Endülüs'te flamenkoya işleyen bakış açısına göre dün geçmiştir, bugünü mümkün olduğunca güzel yaşamak gerekir, yarın ise zaten güzel olacaktır. Bu büyüleyici dans ve müzik gösterisini kaçırmamanız dileğiyle...

İKÜ Akıngüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi (E-5 Karayolu üzeri Ataköy Kampüsü Bakırköy İstanbul)
23 Aralık Salı 2014
Saat: 19:00

MFÖ KONSERİ

Türkiye'nin en önemli ve tarihi gruplarından olan MFÖ 19 Aralık akşamı bir kez daha sevenleri ile buluşuyor. Kendilerine ait söz ve bestelerden oluşan albüm, yurt içi ve yurtdışı konserleri ile birçok kez sevenlerini mest eden grup, getirmiş oldukları yeniliklerle de pop müzik efsaneleri arasına girmiş durumda. 1984'lü yıllarda "Ele Güne Karşı" albümüyle kendisinden söz ettirmeyi başaran grup üyeleri, 1985'de "Peki Peki Anladık" parçası ile yediden yetmişe herkesin gönlünde taht kurdu. Albüm çalışmaları dışında film, dizi, tiyatro gibi bir çok alanda başarılara imza atan grup üyeleri bu güne kadar tek başına sahne performansı göstermeyerek bütünlüğünü korumayı başardı. Bu konserde yeni ve eskimeyen çalışmalarını sergileyecek olan MFÖ 19 Aralık Cuma akşamı sevenlerini bekliyor.

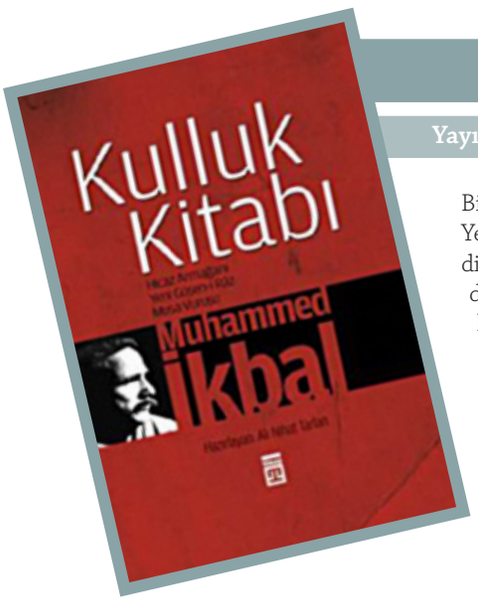
VALENTİN (Maslak Sheraton Otel 3. Kat,
Büyükdere Cad. No: 233, Üç Yol Mevkii Şişli İstanbul)
19 ARALIK CUMA 2014
22: 30

Balkanlar / Mark Mazower

Yayınevi: Alfa Yayıncılık - Haziran 2014

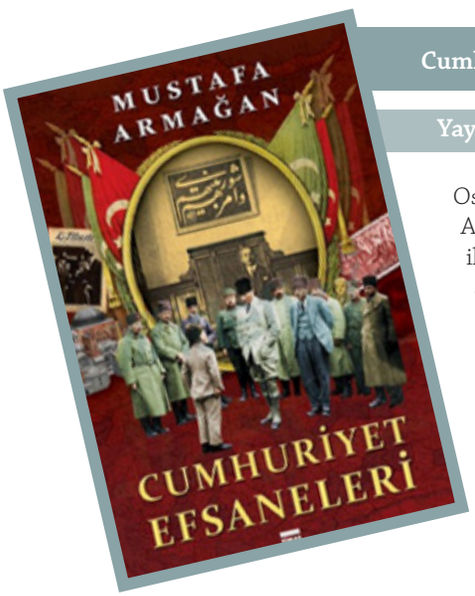
Balkanlar denince aklımıza gelen coğrafyanın, iki yüz yıl öncesinde yaygın olarak kullanılan ismi Rumeli idi. XIX. yüzyıl başlarında kullanılmaya başlanan "Balkan" tabiri, aynı zamanda Avrupalı toplumlar için, etnik temele dayalı bir hakaret kavramı olarak kullanıldı. 1990'lı yıllarda patlak veren ve bütün Balkan bölgesini kana boyayan savaşta Avrupalılar, bu bölgenin ezelden beri kin üzerine kurulduğu tezini ısrarla savundu. Avrupalılar için ortaya çıkan savaş, bu vahşi anlayışın neticesiydi. Mark Mazower, bu ödüllü kitabında Batı'da var olan yerleşik Balkan algısını çürütüyor. Sırp milliyetçilerinin işlemiş olduğu vahşi cinayetlerin, aslında Batılıların ifade ettiği ilkellik ile alakalı olmadığını, ortaya çıkan bütün katliamların temelde Avrupa'da oluşan ulus devlet formunun neticesi olduğunu ispata çalışıyor. Batı'da Balkanlar hakkında ortaya çıkan bütün kalıp ifadeleri yerle bir eden ve Türkçe'ye Ayşe Özil'in duru ve anlaşılır çevirisiyle kazandırılan bu çalışma, meraklı okurlarını bekliyor.

Kulluk Kitabı / Muhammed İkbal

Yayınevi: Timaş Yayıncılık - Mayıs 2014

Bir asrın ve bir milletin değil, kendisinden sonraki zamanların düşünürüdür İkbal. Yerelde Hindistan Müslümanlarına hitap eden İkbal, tespit ettiği problemler ve önerdiği çözümlerle yerelliği aşmayı başarmış evrensel ölçekte bir düşünürdür. Sadece düşünür değil, aynı zamanda bir gönül adamı olan İkbal'in gönlünden taşan feryatlarını, Kulluk Kitabı'nda bulmak mümkün. İkbal için en değerli cevher, kuşkusuz gönül cevheridir. Bu cevher ile nefes alan İkbal, yine bu cevher ile asırlara nefes vermiştir. Kulluk Kitabı, Hicaz Armağanı, Yeni Gülşen-i Râz, Kulluk Kitabı ve Musa Vuruşu bölümlerinden oluşmaktadır. Bir deve üzerinde hacca giderken kaleme aldığı Hicaz Armağanı çalışmasında, dörder mısralık kıtalara yer verilmiştir. Yeni Gülşen-i Râz bölümünde ise gönüllere doğan sorulara cevap verir İkbal. Kitabı özel kılan diğer bir husus, Musa Vuruşu çalışmasının İkbal'in hayatındaki son Urduca şiiri olmasıdır. Herkesten daha fazla bizleri ilgilendiren ve ilgi bekleyen bir mütefekkir olarak Muhammed İkbal'in bu çalışmasını meraklılarının dikkatine sunuyoruz.

Cumhuriyet Efsaneleri / Mustafa Armağan

Yayınevi: Timaş Yayıncılık - Mayıs 2014

Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine geçiş, birçok çalışmanın konusu olagelmiştir. Araştırmacı yazar Mustafa Armağan bu çalışmasında, söz konusu geçişin tek kelime ile ifadesinin, ancak "Osmanlısızlaştırmak" kavramı ile mümkün olabileceği fikrini savunuyor. 1924 yılından sonra hızlı bir şekilde, başta alfabenin değiştirilmesi olmak üzere devlet eli ile yapılan ve topluma marifet gibi sunulan işlerin aslında birer barbarlık olduğu noktasında ısrarcı olan yazar, bir kültürün yok edilmesinin kodlarını arıyor. Armağan bu eserinde İstanbul'un işgali, Sevr, Lozan, Hilafetin ilgası ve Cumhuriyet inkılapları hakkında can alıcı pek çok soruyu gündeme getiriyor. Yakın tarihimizi daha derinden tanımak isteyenler için bu eser, ufuk açıcı bir bakış açısı sağlıyor.

TÜMOSAN TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK 200. ŞİRKETİ!

"ISO En Büyük Sanayi Şirketleri" sıralamasında 87 basamak birden yükseldik.

39 yıllık köklü geçmişiyle TÜMOSAN, İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin ilk 500 Büyük Sanayi Şirketi araştırmasında, geçen yıla göre 87 basamak birden yükselerek 200. sıraya yerleşti. 2013 yılı değerlendirmesine göre 430 Milyon 511 Bin TL tutarında üretimden net satış gerçekleştiren TÜMOSAN, özel sektör kuruluşları arasında ise 191. sırada yer aldı. 2004 yılındaki özelleştirmenin ardından ISO 500 sıralamasında ilk yıl 300 basamak birden yükselen Tümosan'ın pazar payı ise yüzde 1'den yüzde 16'ya çıktı.

albayrak

TÜMOSAN

DERİN TARİH ANDROID'TE!

Üstelik şimdiye kadar yayınlanmış tüm sayıları ve hediye kitap ekleri ile birlikte.

Google play